



Mielikuvia Itä-Helsingistä yritysalueena



Mielikuvia Itä-Helsingistä yritysalueena

© Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto

Teksti: Anne Karlsson

Kannen kuva: Simo Karisalo

Graafinen suunnittelu ja taitto: Heikki Jantunen, Yliopistopaino

Julkaisusarjan graafinen suunnittelu: Timo Kaasinen

Paino: Edita Prima Oy 2010

ISSN 0787-9024

ISBN 978-952-223-728-6 (nid.)

ISBN 978-952-223-729-3 (PDF)

1 Taustaa	5
1.1 Alueellinen elinkeinomarkkinointi Itä-Helsingissä	5
1.2 Mielikuvien merkityksestä	6
2 Itä-Helsingin elinkeinorakenne	7
2.1 Työpaikkarakenne verrattuna koko Helsinkiin	7
2.2 Toimitilakanta, toimitilavarannot ja kysyntä	9
2.3 Alueen muutostekijöitä	10
3 Elinkeinomarkkinoinnin kohdealueet	12
3.1 Herttoniemi	13
3.2 Roihupelto	13
3.3 Itäkeskus	14
3.4 Puotila	14
3.5 Myllypuro	15
3.6 Vuosaari	15
4 Mielikuvakysely yrittäjille	17
4.1 Vastaajien kuvaus	17
4.2 Itä-Helsingin houkuttelevuus yritysten sijaintipaikkana	18
4.3 Itä-Helsingin eri alueiden houkuttelevuus	20
4.4 Muuttosuunnitelmat	20
4.5 Alueen eri tekijöiden merkitys yrityksille ja niiden toteutuminen Itä-Helsingissä	22
4.6 Itä-Helsingin vetovoimaisuuteen vaikuttaminen	23
5 Yhteenveto	26
Kyselylomakkeet	28
Kuvailulehti	36

1.1 Alueellinen elinkeinomarkkinointi Itä-Helsingissä

Helsingin kaupunki toteuttaa alueellista elinkeinomarkkinointia Itä-Helsingin eri alueilla. Näitä alueita ovat Itäkeskus-Puotila-Myllypuro, Herttoniemi-Roihupelto sekä Vuosaari. Näillä Helsingin elinkeinostrategian painopistealueilla kehitetään uudenlaisia suunnittelu- ja toteutusmalleja sekä markkinoidaan alueita hyvinä uusina yritysten sijoittumispaikkoina yhdessä jo alueilla olevien toimijoiden kanssa. Elinkeinomarkkinointia toteutetaan yhteistyössä Lähiö-Projektin, Helsingin kaupungin talous- ja suunnittelukeskuksen elinkeinopalvelun ja kehittämisosaston, kiinteistöviraston ja kaupunkisuunnitteluviraston sekä mukaan tulevien yritysten kanssa.

Elinkeinomarkkinoinnin lähtökohtana haluttiin selvittää yritysten mielikuvia Itä-Helsinkiin sijoittumisesta, jotta toimenpiteitä voidaan kohdentaa oikein. Kyselyn tavoitteena oli löytää näkemyksiä yritysten haluttomuuteen sijoittua Itä-Helsinkiin vetovoimaisista asuinalueista sekä hyvistä liikenneyhteyksistä huolimatta.

Kysely toteutettiin tietokoneavusteisina puhelinhaastatteluina sekä sähköpostikyselyinä keväällä 2009. Vastaajina olivat vähintään viiden hengen toimipaikat pääkaupunkiseudulla. Vaikka mikro-yrityksiä on suurin osa pääkaupunkiseudun toimipaikoista, haluttiin tässä selvityksessä keskittyä hieman isompien toimipaikkojen sijoittumispreferensseihin sekä mielikuviin Itä-Helsingistä. Pienten toimipaikkojen kysely, joka kohdistui alle viiden hengen toimipaikkoihin, toteutettiin kaupunkisuunnitteluvirastossa vuonna 2007. Nyt tehdyn selvityksen kohde-ryhmään haluttiin etsiä enemmän työllistäviä toimipaikkoja ja heidän näkemyksiään. Haastatteluja tehtiin yhteensä 40 kappaletta, joista 200 itäisen Helsingin alueella ja toiset 200 muualla Helsingissä sekä pääkaupunkiseudulla sijaitsevien toimipaikkojen edustajille.

Yrityksen sijaintipäätökseen vaikuttavat yleisesti mm. hyvä saavutettavuus, toimitilojen hintataso, asiakkaiden ja toisten yritysten läheisyys, alueen muu palvelutarjonta, koulutuspaikat sekä alueen imago. Aikaisempien tutkimusten valossa yrityksiä kiinnostavat alueet, joissa on vilkas taloudellinen toimeliaisuus ja yhteistyökumppanit lähellä. Samoin kiinnostavina nähdään alueet, joissa sijaitsee arvostettuja yrityksiä, saman alan yritysten keskittymiä sekä edelläkävijöitä. Tärkeitä tekijöitä ovat hyvät liikenneyhteydet, ympäristön laatu, keskustan ja kauppojen läheisyys sekä hyvin varustellut toimistorakennukset.

Itä-Helsingin metrovarsi on helposi saavutettavissa julkisella liikenteellä, yhteydet keskustaan ovat nopeat, lentokenttä on saavutettavissa Kehä I:n kautta ja sataman läheisyys on alueella merkittävä etu. Tulevaisuudessa metron jatkaminen Espooseen nopeuttaa yhteyksiä myös keskustan läntiselle puolelle. Myös Kalasataman rakentuminen keskustan itäiselle puolelle tuo kantakaupunkia lähemmäksi Itä-Helsinkiä. Kalasatama on jo nyt noussut yrityksiä kiinnostavaksi alueeksi. Itä-Helsingissä on monipuoliset asuinalueet, paljon merenrantaa ja virkistysmahdollisuuksia. Näistä alueen eduista huolimatta itäistä Helsinkiä ei ole mielletty pääkaupunkiseudulla kovinkaan houkuttelevaksi yrityksen sijaintialueeksi. Seudun houkuttelevimpia ja viime aikoina kasvavia toimitila-alueita ovat olleet keskustan ulkopuolella Keilaniemi, Ruoholahti ja lentokentän alue Vantaalla.

Helsingin Itäisessä ja Kaakkoisessa suurpiirissä asuu noin neljännes koko kaupungin väestöstä. Helsingin työpaikoista alueella on kuitenkin vain 9 %. Vuodesta 2002 vuoteen 2006 alueen työpaikkojen määrä on kasvanut kokonaisuutena lähes tuhannella. Määrällisesti eniten kasvua on ollut julkishallinnon työpaikoissa, liike-elämänpalveluisa, tukku- ja vähittäiskaupassa sekä teollisuuden työpaikoissa.

1.2 Mielikuvien merkityksestä

Alueiden ja kaupunginosien imagoilla, mielikuvilla ja brändeillä on yhä keskeisempi merkitys alueiden kehittämisessä ja sijoittumispäätöksissä. Mielikuvat ovat saaneet entistä suuremman merkityksen alueiden, kaupunkien ja kuntien viestinnässä ja markkinoinnissa. Mielikuvien perusteella tehdään päätöksiä alueelle matkustamisesta, muuttamisesta tai yritysten perustamisesta. Mielikuvat ja maine syntyvät yhä useammin alueiden ja kuntien järjestelmällisen imagoityön tuloksena. (esim. Riihimäki & Vanhatalo 2006.)

Yleiskäsitteenä ja puheessa imago ja mielikuva käsitetään usein synonyymeiksi. Paikan imago on summa uskomuksia ja vaikutelmia. Siihen nivoutuu lukuisia eri assosiaatioita ja tietoja paikasta. Imago ymmärretään merkkien ja symbolien tuottamisen näkökulmasta avautuvaksi kokonaisuudeksi. Toisinaan imago rajataan tarkoittamaan vain aktiivisesti luotua ulkoista kuvaa. Mielikuva on puolestaan näiden esitysten tai kuvien synnyttämää tulosta, eriasteisiin taustatietoihin perustuvia päätelmiä ja ajatusrakennelmia. Mielikuvat perustuvat henkilön omaksumaan aluetta koskevaan tietoon, omiin kokemuksiin sekä vastaanotettuun informaatioon. (esim. Äikäs 2000)

Mielikuvat paikasta ovat subjektiivisia ja ne vaihtelevat eri henkilöillä. Esimerkiksi tiettyjen katujen ja kaupunginosien maine saattaa säilyä sitkeästi. Vaikka todellisuus olisi muuttunut, ihmisten eri alueisiin liittyvät mielikuvat saattavat säilyä vanhoina. Voimakkaimmat stereotyyppit koskevat itselle vieraampia alueita. Sen sijaan oman asuin ympäristön hahmottaminen ei tapahdu stereotyyppien vaan arkisten kokemusten kautta. Konkreettisella tasolla alueen maine vaikuttaa kuitenkin sen arvostukseen ja sitä kautta esimerkiksi asuntojen hintoihin.

Kaupunkien mielikuvia on tutkittu paljon sekä suomalaisessa että kansainvälisessä kaupunkitutkimuksessa. Kaupungista muodostetaan mielikuvia mm.

sen rakenteellisten ja fyysisten tekijöiden sekä paikkojen kokemusmaailman kautta. Kaupunkien mielikuvia on tutkittu myös kaupunkimarkkinoinnin näkökulmasta. Imagotutkimuksiin sisältyvät esimerkiksi paikan imagon muodostaminen ja paikkamarkkinointi. Mielikuva- ja imagotutkimukset selvittävät, minkälaisia kaupunkimielikuvia ja -imagoja kaupungeista tai paikoista on olemassa, mitä asioita ja merkityksiä kaupunkeihin on liitetty, tai miten ja minkälaisien tekijöiden vaikutuksesta mielikuva kaupungista muodostuu.

Tämän kyselyn tavoitteena oli selvittää Itä-Helsingistä vallitsevan mielikuvan lisäksi, mistä aluetta koskevat mielikuvat yritysten sijaintipaikkana mahdollisesti muodostuvat ja eroavatko elinkeinomarkkinoinnin eri kohdealueet toisistaan. Tavoitteena oli saada tietoa siitä, millä keinoin Itä-Helsinkiä voidaan yrittäjien näkökulmasta kehittää, jotta siitä tulisi mielenkiintoinen ja vetovoimainen yritysten sijaintialue.

Itä-Helsingin elinkeinon kehittäminen on ollut esillä vahvasti jo aikaisemminkin. Vuonna 1998 Helsingin elinkeinopoliittisen ohjelman yksi työryhmistä oli Itä-Helsingin työpaikat ja toimitilat. Projektin loppuraportti vuodelta 2001 on Helsingin kaupunginkanslian julkaisema "Menestyvä Itä-Helsinki". Tämän selvityksen lopussa on lyhyt vertailu tuolloin asetettuihin tavoitteisiin ja toimenpiteisiin.

2 Itä-Helsingin elinkeinorakenne

2.1 Työpaikkarakenne verrattuna koko Helsinkiin

Kaakkaisen ja Itäisen suurpiirin alueella asuu 148 000 henkilöä, mikä on noin neljännes koko Helsingin asukkaista. Työpaikkoja alueella on noin 35 000 eli 9 % koko kaupungin työpaikoista (v. 2006 työssäkäyntitilasto). Yritysten toimipaikkoja Kaakkoisessa ja Itäisessä suurpiirissä on lähes 5800, mikä on 15 % koko Helsingin toimipaikoista. Kooltansa toimipaikat ovat enimmäkseen pieniä alle viiden hengen toimipaikkoja, kuten koko kaupungissakin. Vähintään viiden hengen toimipaikkoja, joihin kysely kohdistettiin, on Kaakkaisen ja Itäisen suurpiirien alueilla yhteensä 932 kappaletta. Vuodesta 2002 vuoteen 2006 alueen työpaikkojen määrä on kasvanut Kaakkoisessa ja Itäisessä suurpiirissä lähes tuhannella. Määrällisesti eniten kasvua on ollut julkishallinnon työpaikoissa, liike-elämänpalveluissa, tukku- ja vähittäiskaupassa sekä teollisuuden työpaikoissa. Suhteellinen työpaikkojen kasvu on kuitenkin ollut aika suurta Kaakkoisessa suurpiirissä. Kun koko kaupungin työpaikkojen määrä vuosina 2002–2006 kasvoi 1,3 %, kasvoi Kaakkaisen suur-

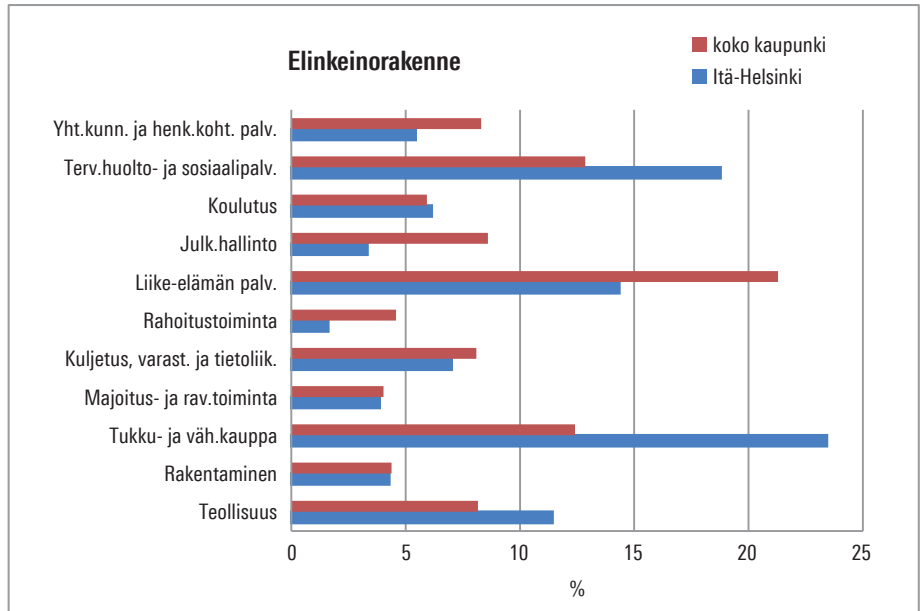
piirin työpaikkamäärä lähes viisi prosenttia. Määrällisesti eniten tästä kasvusta on tapahtunut Herttoniemen teollisuusalueella (moottoriajoneuvojen kaupan ja korjauksen sekä tukku- ja vähittäiskaupan aloilla) sekä Santahaminassa (julkinen hallinto ja maanpuolustus). Kasvua on ollut myös Kulosaessa (kustannus, painaminen ja teollisuus).

Itä-Helsingissä (Kaakkoinen ja Itäinen suurpiiri) korostuvat tukku- ja vähittäiskaupan, terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelujen ja teollisuuden työpaikkojen suuri osuus verrattuna koko Helsinkiin (kuvio 1). Kauppa ja hoiva-ala ovat useimmiten paikalliseen kysyntään perustuvia aloja. Itä-Helsingin eri osa-alueilla on kuitenkin omat tyypilliset piirteensä elinkeinorakenteessa.

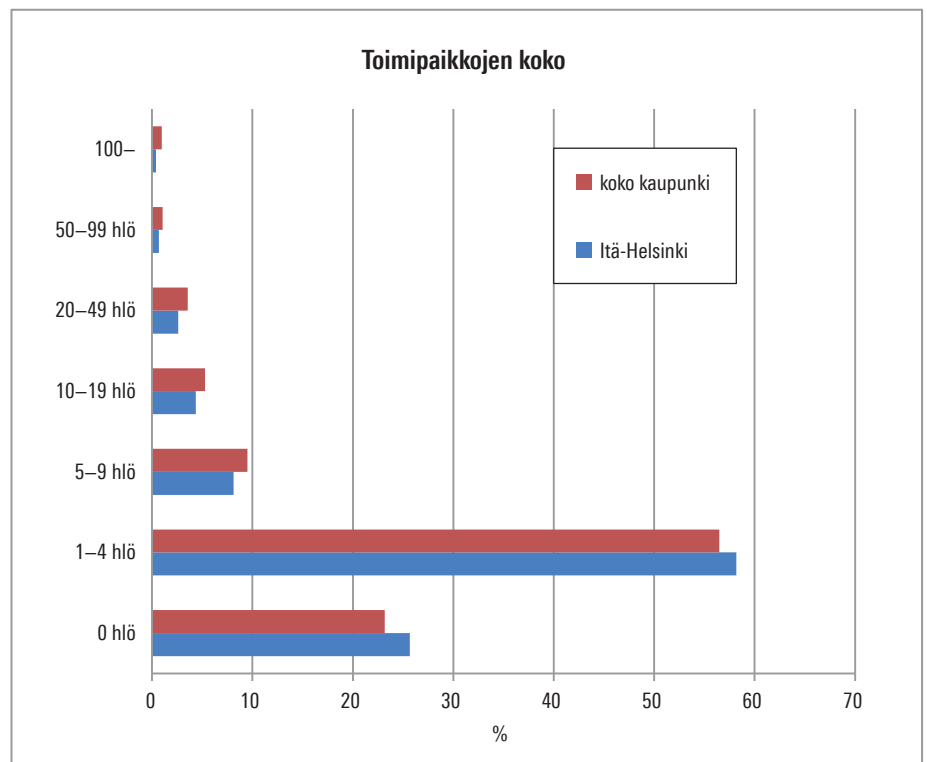
Esimerkkejä Itä-Helsingissä sijaitsevista suurimmista toimipaikoista ovat mm. Oy Gustav Paulig Ab, Metso Automation Oy, Biohit Oyj:n pääkonttori, Planmeca Oy, A-Lehdet Oy, Rautaruukki Oyj:n konsernihallinto, Marimekko Oyj:n pääkonttori, Ixonos Oyj, Intrum Justitia Oy, Plandent Oy ja Inlook Oy:n pääkonttori.

Taulukko 1. Työpaikat alueittain 2002-2006. Työssäkäyntitilasto, Tilastokeskus.

työpaikat	2002	2006	muutos 02-06 (lkm)	muutos 02-06 (%)
Helsinki	373381	378158	4777	1,3
Eteläinen suurpiiri	130704	127816	-2888	-2,2
Läntinen suurpiiri	69448	71839	2391	3,4
Keskinen suurpiiri	82520	83865	1345	1,6
Pohjoinen suurpiiri	13812	13032	-780	-5,6
Koillinen suurpiiri	23513	25287	1774	7,5
Kaakkoinen suurpiiri	13901	14584	683	4,9
Itäinen suurpiiri	20101	20347	246	1,2
Kantakaupunki	222376	224672	2296	1,0
Esikaupungit	131623	132098	475	0,4



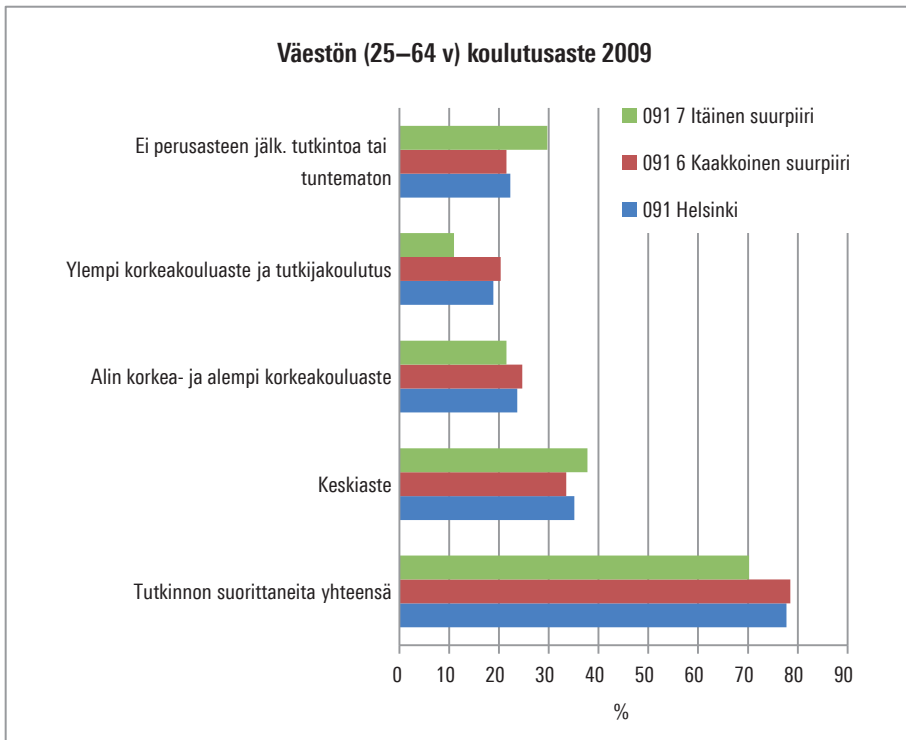
Kuvio 1. Itä-Helsingin (Kaakkoinen ja Itäinen suurpiiri) ja koko kaupungin elinkeinorakenne. Työssäkäyntitilasto 2006, Tilastokeskus.



Kuvio 2. Toimipaikkojen kokojakauma henkilöstön määrän mukaan. Toimipaikkarekisteri 2006, Seutu-cd 2008.

Alueella asuvassa työllisessä työvoimassa aloittain ei ole merkittäviä eroja Itä-Helsingissä verrattuna koko Helsinkiin. Väestön koulutusaste on rakenteeltaan Kaakkoisessa suurpiirissä koko Helsinkiä vastaava, korkeakouluasteen suo-

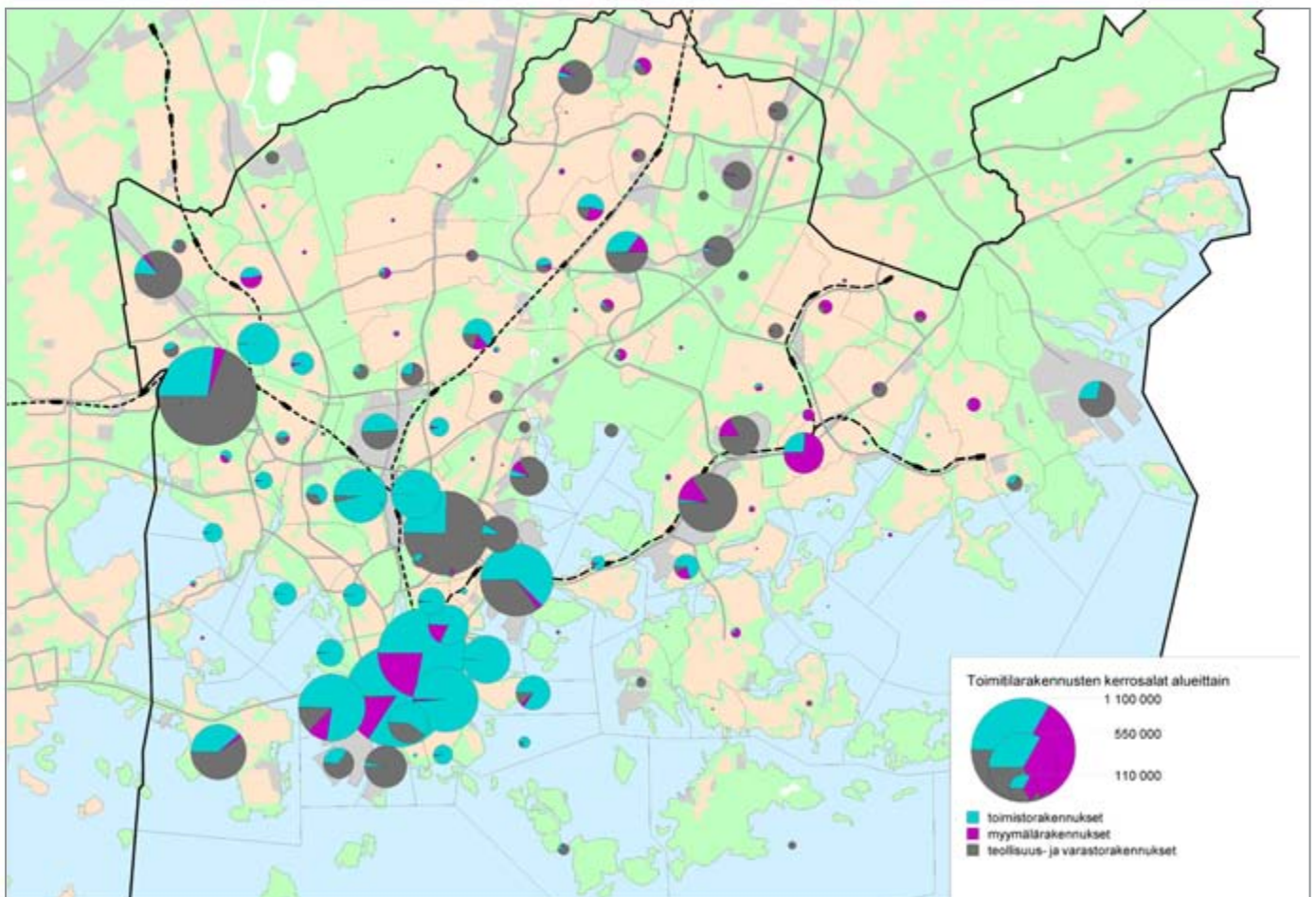
rittaneita on hieman enemmän kuin koko kaupungissa keskimäärin. Itäisessä suurpiirissä puolestaan on tutkinnon suorittaneiden osuus väestöstä jonkin verran alhaisempi kuin Helsingissä keskimäärin (kuvio 3).



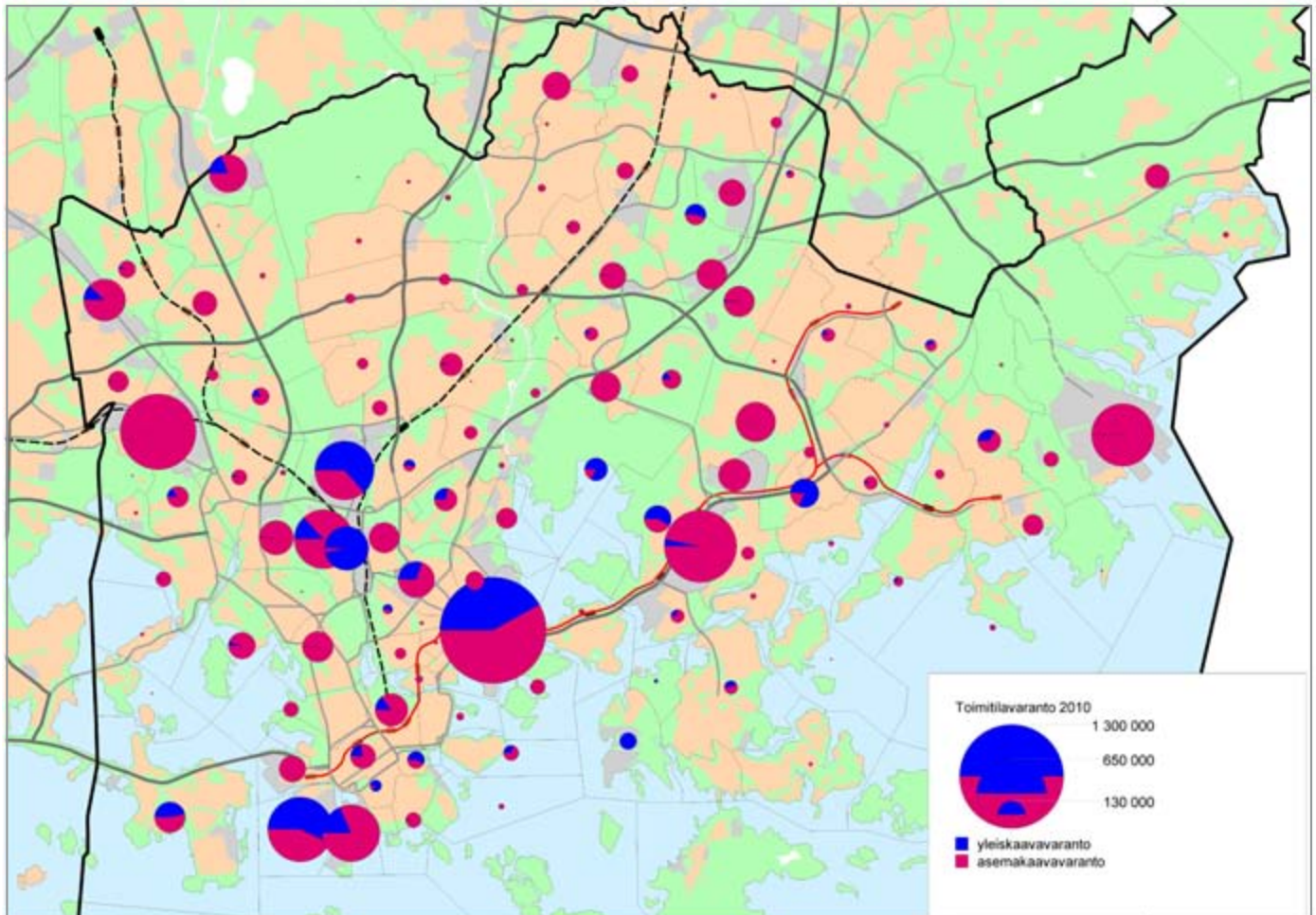
Kuvio 3. Väestön koulutusaste 2009.

2.2 Toimitilakanta, toimitilavarannot ja kysyntä

Toimitilakanta painottuu Itäisessä Helsingissä pääkäyttötarkoitukseltaan teollisuus- ja varastorakennuksiin. Itäkeskuksen toimitilarakennukset ovat sen sijaan kaupan tiloja ja toimistorakennuksia. Herttoniemenrannassa painottuvat toimistorakennukset (kuvio 4). Selkeästi eniten toimitilakerrosalaa on Herttoniemessä, jossa on teollisuus- ja varastorakennuksia noin 335 000 k-m², myymälärakennuksia 80 000 k-m² ja toimistorakennuksia noin 60 000 k-m². Toimitilojen kaavavarantoja on kaikilla elinkeinomarkkinoinnin kohdealueilla. Eniten rakentamatonta toimitilaa on Herttoniemen teollisuusalueella, yli 600 000 k-m² (kuvio 5).



Kuvio 4. Toimitilarakennusten kerrosala pääkäyttötarkoituksen mukaan Helsingissä osa-alueittain 2009. Rakennustietokanta 2009, Seutu-CD 2009.



Kuvio 5. Toimitilojen tulkinnallinen kaavavaranto alueittain Helsingissä 2010 (toimisto-, myymälä-, teollisuus- ja varastorakennusten tontit). Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto 2010.

Pääkaupunkiseudulla on rakentunut uutta toimistotilaa viime vuosina runsaasti ja toimistotilaa on ollut tyhjiään syksyllä 2009 ennätysmäärä. Taantuma on hiljentänyt toimistorakentamista ja toimitilojen kysyntää yleisesti. Ennusteiden mukaan tyhjän toimistotilan määrä kasvaa vielä vuonna 2010. Osin trendiin vaikuttaa myös toimitilojen käytön tehostuminen. Toimistotalojen rakentamisen runsaan määrän vuoksi lähivuosi ei ole nähtävissä varsinaista lisätarvetta toimistotaloille pääkaupunkiseudulla.

Vanhasta sokkeloisesta toimistotilasta muutetaan mielellään uusiin ja tehokkaammin käytettyihin toimitiloihin. Tyhjän toimitilan määrä on noussut kuitenkin myös uusissa toimistopuistoissa, kuten Keilaniemessä, Leppävaarassa ja Vantaan Aviapoliksessa. Uuden toimiti-

lan uskotaan kuitenkin täyttyvän taloustilanteen muuttuessa. Sen sijaan vanhoihin toimitiloihin ei uskota riittävän vuokralaisia. Pitemmällä aikajänteellä on odotettavaa, että vanhentuneena pidetty toimitila korvautuu uudemmilla toimitiloilla tai alueet voivat osin myös muuttua asumiseen.

Liiketilän kysyntä on sen sijaan ollut edelleen suhteellisen korkeaa ja Itä-Helsingin alueelle on kohdistunut useita kaupan hankkeita. Uusia kaupan hankkeita on ollut vireillä mm. Itäkeskukseen, Roihupeltoon ja Herttoniemeen. Pienempiä ja paikallisia kaupan hankkeita on näiden lisäksi ollut valmisteilla Vuosaaren, Mellunmäkeen, Myllypuroon ja Laajasaloon. Ostovoimaltaan Itä-Helsinki onkin suuri väestöpohjansa ansiosta.

2.3 Alueen muutostekijöitä

Itä-Helsingin toimintaympäristössä on tapahtumassa tulevana vuosina ja vuosikymmeninä useita muutoksia. Yritysten sijoittumisen kannalta alueen tulevaisuuden vaikuttavia tekijöitä ovat mm. Östersundomin rakentuminen, Vuosaaren sataman vaikutukset lähiympäristöön, Länsi-Metro sekä mahdollisesti metron jatkuminen itään päin sekä Kalasataman rakentuminen ja sen heijastusvaikutukset mm. Herttoniemeen.

Östersundomin rakentuminen ja Helsinki-Porvoo -akselin kehittyminen pitkällä aikavälillä vaikuttavat itäisen Helsingin rooliin kaupunkiseudulla. Kaupungin laajeneminen itään päin lisää alueen asukasmäärää ja palvelutarpeita. Tavoitteena on myös monipuolinen yritystoiminta ja työpaikkamäärän kasvu alueella.

Taulukko 2.Toimitilamarkkinat pääkaupunkiseudulla 2009 (Catella).

Kaupunki	Tilakanta (huoneisto-m ²)	Vapaat tilat (huoneisto-m ²)	Vajaikäyttöaste (%)
PKS			
liike	3 300 000	127 500	3,9
toimisto	8 410 000	1 038 000	12,3
teoll./varastot	7 517 000	334 000	4,5
yht.	19 227 000	1 499 500	7,8
Helsinki			
liike	1 781 481	48 100	2,7
(keskusta)	547 059	9 300	1,7
toimisto	6 127 193	698 500	11,4
(keskusta)	1 769 118	120 300	6,8
teoll./varastot	3 456 250	165 900	4,8
yht.	11 406 250	912 500	8

Vuosaaren satamakeskuksen on arvioitu alkuvaiheessa työllistävän 2500 henkilöä. Tulevaisuudessa työpaikkamäärän uskotaan kohoavan jopa 4000 henkilöön. Alueen työpaikka- ja toimipaikkamäärät eivät näy vielä tässä työssä saatavilla olleissa vuoden 2006 tilastotiedoissa.

Länsi-Metro parantaa itäisten ja läntisten kaupunginosien yhteyksiä sujuvimiksi ja tämän myötä vetovoima kasvaa myös Itä-Helsingin alueella. Myös asemanseutujen rooli kasvaa tulevaisuudessa, kun raideliikenteen merkitys kasvaa ja asemanseutuja kehitetään asuin- ja työpaikka-alueina sekä palvelujen keskittymänä.

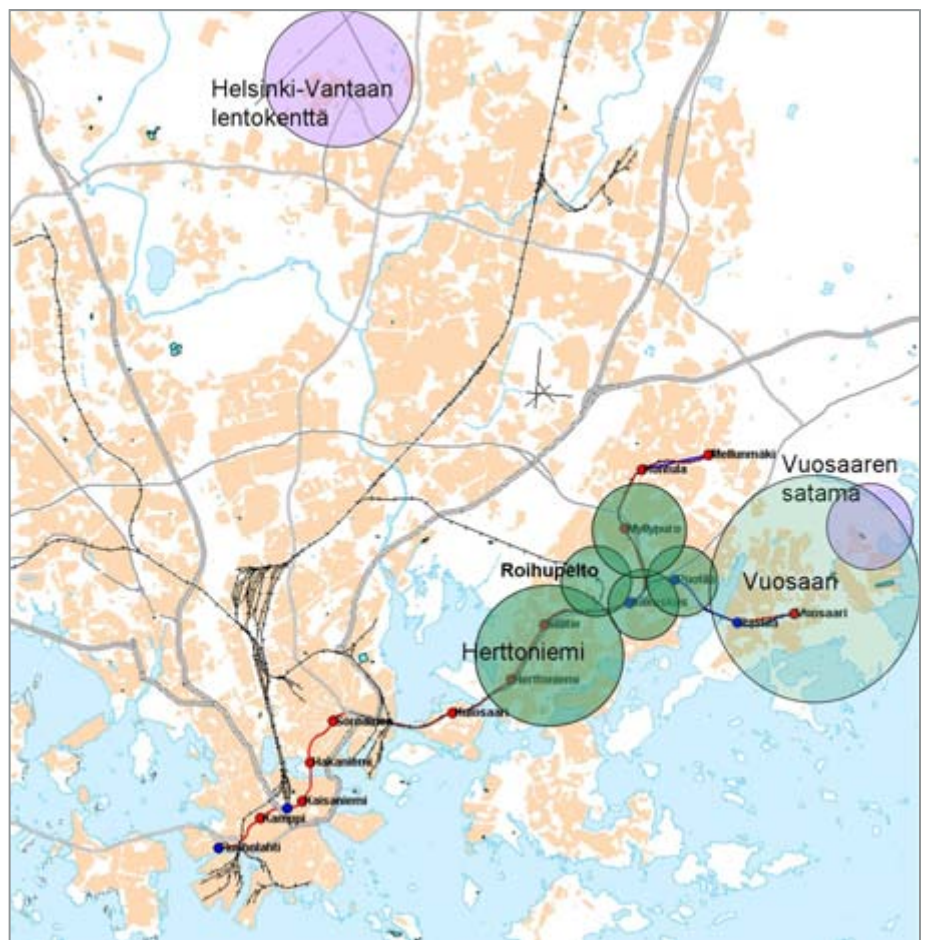
Kalasadaman rakentuminen itäisen kantakaupungin reunalle siirtää myös keskustan laajenemissuuntaa itään päin.

Alue on työpaikkarakentamisen osalta kiinnostava kohde ja se on nopeasti saatavissa sekä keskustasta että idästä päin. Mahdollisesti myös tätä kautta syntyy heijastusvaikutuksia vetovoimaiselle metron varren sijainnille itään päin.

Itäisessä Helsingissä on rakentumassa tai suunnitteilla useita uusia asuinalueita sekä erilaisia kehittämiskohteita. Mm. Herttoniemenranta valmistuu kohta, meneillä on myös Herttoniemen keskustan (metroaseman ympäristön) sekä Myllypuron keskustan kehittäminen. Myös Kruunuvuorenrannan rakentuminen lisää alueen asukasmäärää. Väestöennusteen mukaan Itäisen suurpiirin väestö kasvaa noin 7000 henkilöllä ja Kaakkoisen suurpiirin väestö samoin noin 7000 henkilöllä seuraavien kymmenen vuoden aikana.

3 Elinkeinomarkkinoinnin kohdealueet

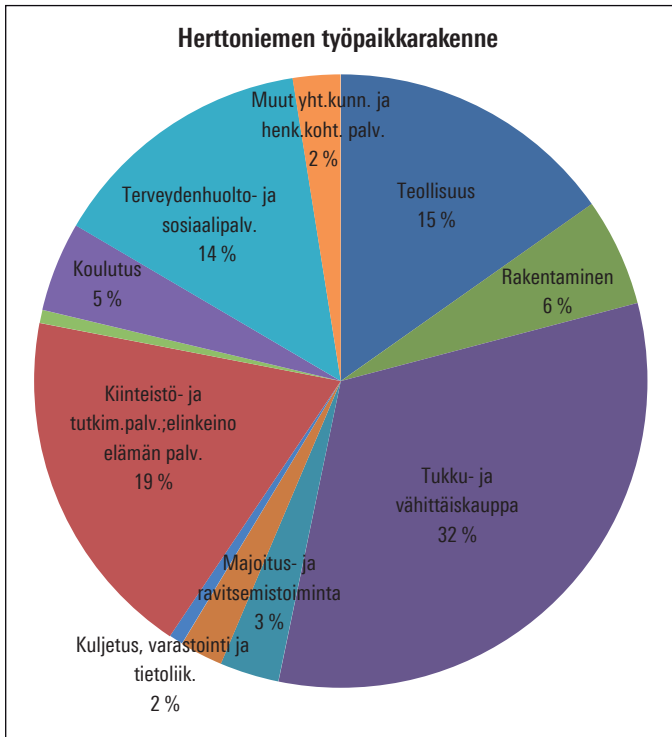
Elinkeinoalueen markkinointi kohdistuu Herttoniemen, Roihupellon, Itäkeskuksen, Puotilan ja Myllypuron alueille. Vuosaarta markkinoidaan myös omana elinkeino-alueenaan ja alue oli kyselyssä mukana yhtenä kohteena. Seuraavaksi on lyhyet kuvaukset kohdealueiden työ- ja toimipaikkarakenteista.



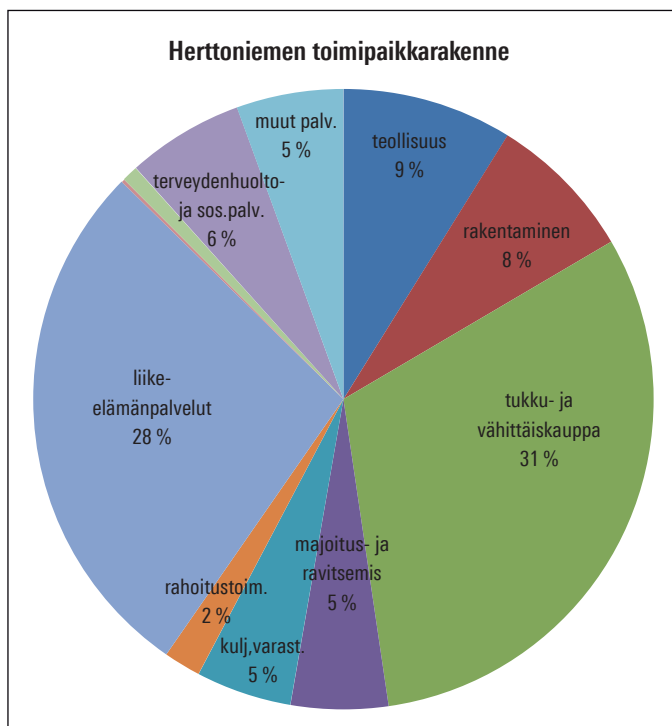
Kuvio 6. Kyselyn kohdealueet.

3.1 Herttoniemi

Herttoniemessä on kaikkiaan noin 10 000 työpaikkaa ja 1200 toimipaikkaa. Herttoniemen eri alueet eroavat elinkeinorakenteeltaan selkeästi toisistaan. Herttoniemen teollisuusalueen työpaikoista lähes puolet löytyy tukku- ja vähittäiskaupan aloilta ja se on Helsingin suurin autokaupan keskittymä. Noin neljäsosa työpaikoista on teollisuudessa. Herttoniemenrannassa korostuu liike-elämänpalvelut, joita on noin kolmannes alueen työpaikoista. Toinen suuri ala on tukku- ja vähittäiskauppa, jota edustaa noin neljäsosa Herttoniemenrannan työpaikoista. Länsi-Herttoniemen työpaikoista puolet on terveydenhuolto- ja sosiaalipalveluissa. (Työssäkäyntitilasto 2006.) Kuvioissa 7 ja 8 on esitetty koko Herttoniemen työpaikka- ja toimipaikkarakenteet.



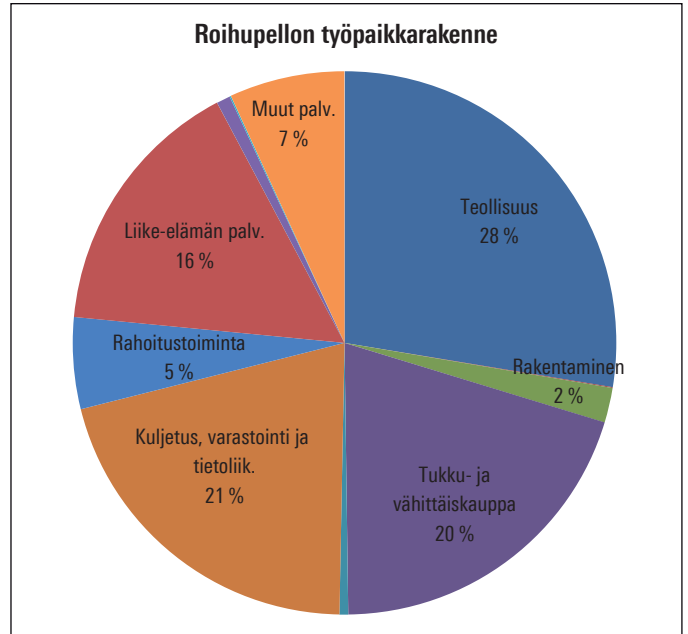
Kuvio 7. Herttoniemen työpaikkarakenne. Tilastokeskus Työssäkäyntitilasto 2006.



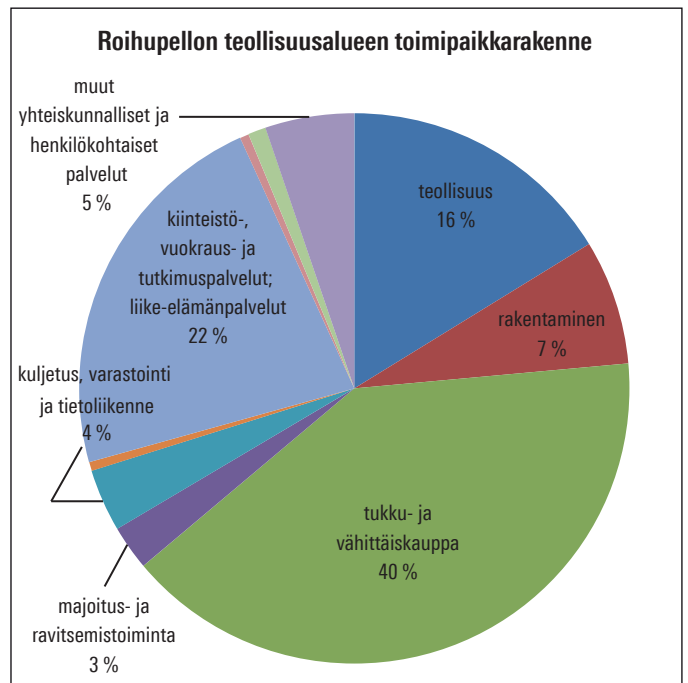
Kuvio 8. Herttoniemen teollisuusalueen, Herttoniemenrannan ja Länsi-Herttoniemen toimipaikkarakenne (1200 toimipaikkaa). Yritys- ja toimipaikkarekisteri 2006.

3.2 Roihupelto

Roihupellossa on 3670 työpaikkaa ja 191 toimipaikkaa. Roihupellossa suurimmat alat ovat työpaikkojen määrän mukaan teollisuus, kuljetus, kauppa sekä kasvavassa määrin liike-elämänpalvelut. Roihupellon teollisuusalueella on suhteellisen monipuolinen työpaikkarakenne minkään alan dominoimatta kovin voimakkaasti. Toimipaikkojen määrän mukaan kauppa on kuitenkin selkeästi suurin ala.



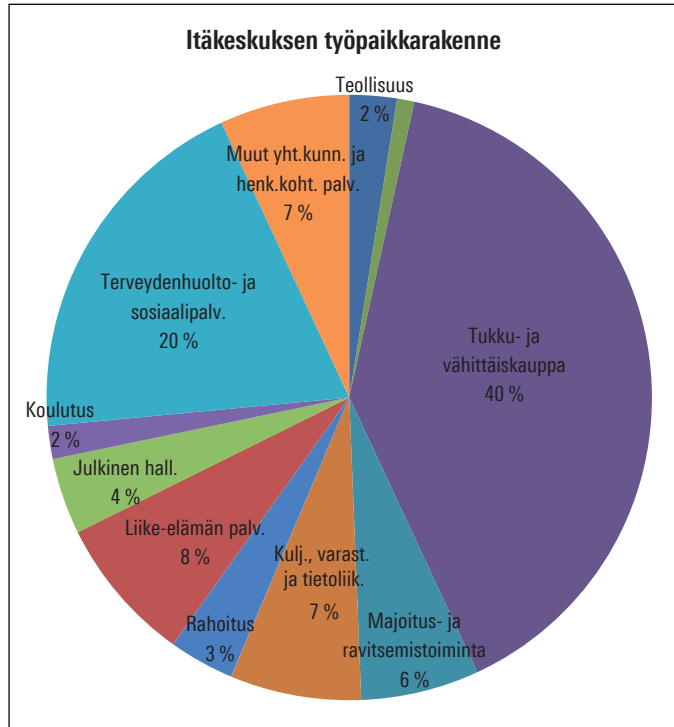
Kuvio 9. Roihupellon työpaikkarakenne. Tilastokeskus Työssäkäyntitilasto 2006.



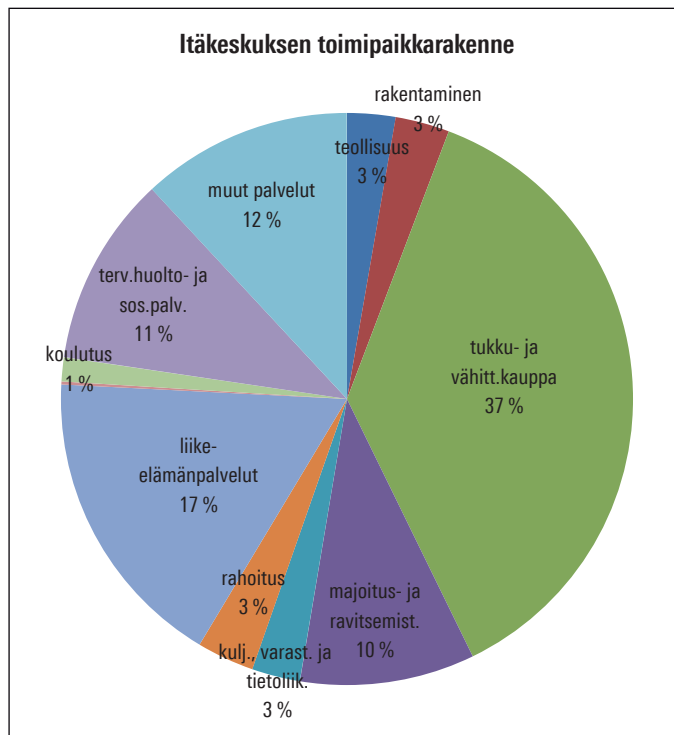
Kuvio 10. Roihupellon teollisuusalueen toimipaikkarakenne (191 toimipaikkaa). Yritys- ja toimipaikkarekisteri 2006.

3.3 Itäkeskus

Itäkeskuksessa on noin 5300 työpaikkaa ja lähes 600 toimipaikkaa. Itäkeskuksessa suurimman osan työpaikoista muodostavat kauppa sekä terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut. Itäkeskus on myös seudullisesti merkittävä kaupallinen keskus ja kaupan alan näkökulmasta kiinnostava sijaintipaikka. Kauppakeskus Itäkeskus on Pohjoismaiden suurin kauppakeskus.



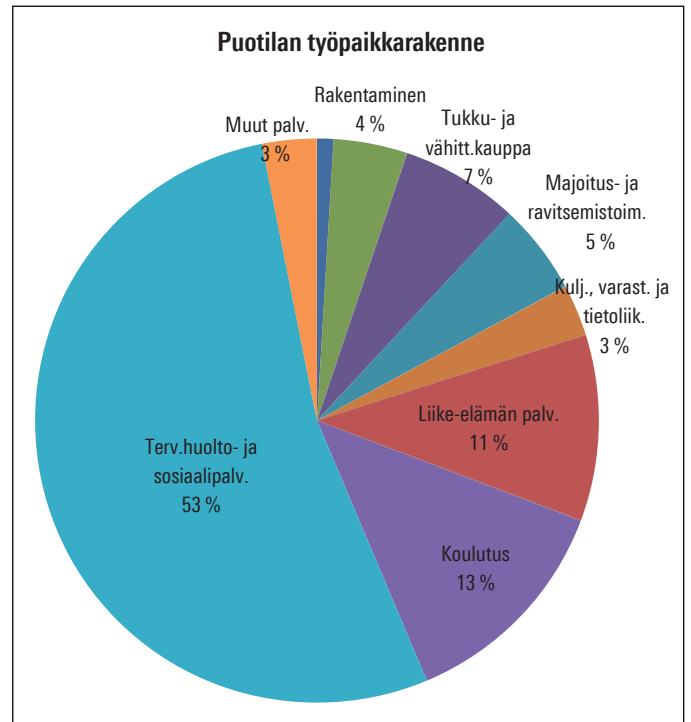
Kuvio 11. Itäkeskuksen työpaikkarakenne. Tilastokeskus Työssäkäyntitilasto 2006.



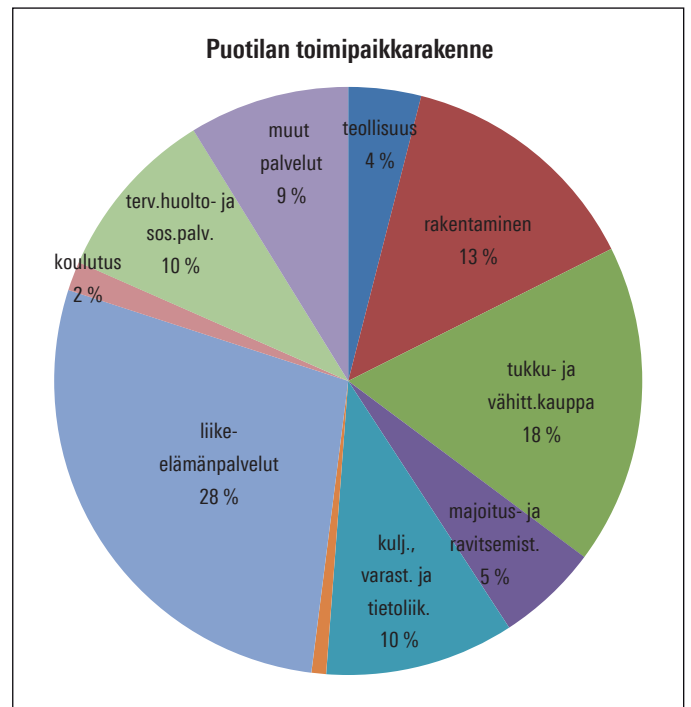
Kuvio 12. Itäkeskuksen toimipaikkarakenne. Yritys- ja toimipaikkarekisteri 2006.

3.4 Puotila

Puotilassa työpaikkoja on noin 640 ja toimipaikkoja 130. Terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut muodostavat yli puolet alueen työpaikoista. Kuitenkin toimipaikkojen määrän mukaan liike-elämän palveluja on alueen toimipaikoista lähes kolmannes.



Kuvio 13. Puotilan työpaikkarakenne. Tilastokeskus Työssäkäyntitilasto 2006.



Kuvio 14. Puotilan toimipaikkarakenne. Yritys- ja toimipaikkarekisteri 2006.

3.5 Myllypuro

Myllypurossa on työpaikkoja noin 1300 ja toimipaikkoja 260. Terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut muodostavat merkittävimmän osan alueen työpaikoista. Toimipaikkoja on kuitenkin eniten liike-elämän palveluissa ja kuljetusalalla.



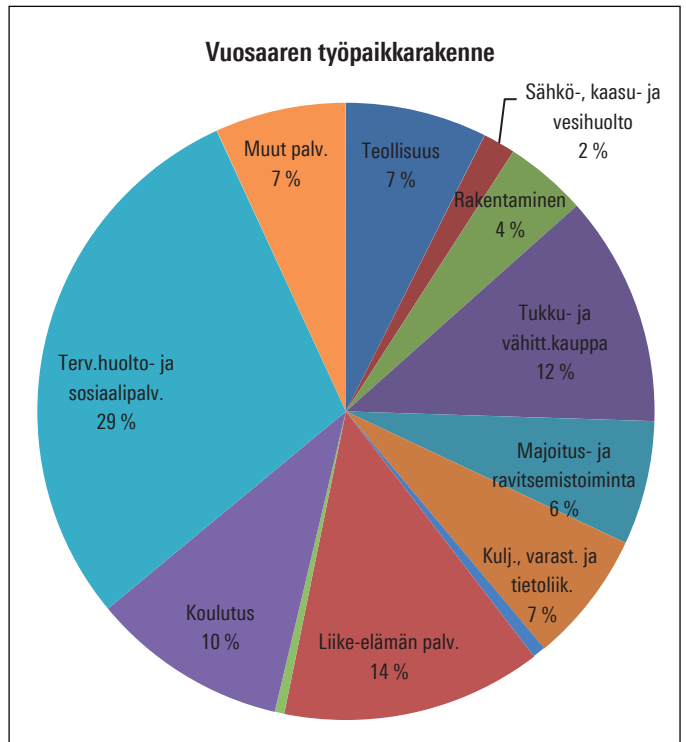
Kuvio 15. Myllypuron työpaikkarakenne. Tilastokeskus Työssäkäyntitilasto 2006.



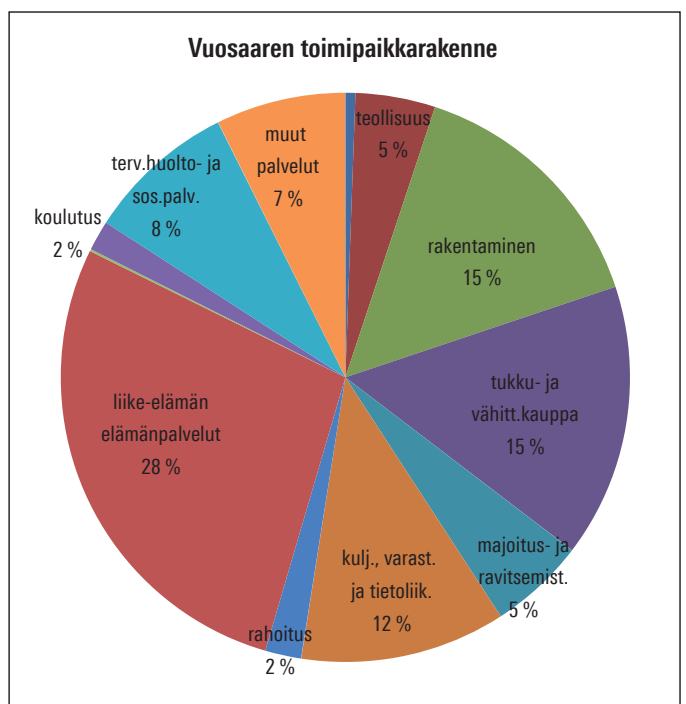
Kuvio 16. Myllypuron toimipaikkarakenne. Yritys- ja toimipaikkarekisteri 2006.

3.6 Vuosaari

Vuosaarella on yli 4000 työpaikkaa ja lähes 900 toimipaikkaa. Terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut on selkeästi työllistävän ala alueella, mutta toimipaikoissa korostuu kuitenkin liike-elämän palvelujen suuri määrä. Alueella on myös tukku- ja vähittäiskaupan, rakentamisen sekä kuljetusalan toimipaikkoja. Myös Vuosaaren sisällä on työpaikka-alueina erilaisia painopisteitä. Näistä Keski-Vuosaari on toimipaikkalukumäärältään suurin. Vuosaaren satama-alueen työpaikat eivät vielä kokonaisuudessaan näy vuoden 2006 tilastoissa.



Kuvio 17. Vuosaaren työpaikkarakenne. Tilastokeskus Työssäkäyntitilasto 2006.



Kuvio 18. Vuosaaren toimipaikkarakenne. Yritys- ja toimipaikkarekisteri 2006.

Taulukko 3. Työpaikka- ja toimipaikkamäärät alueittain. Vuoden 2006 tiedot (työpaikat: Tilastokeskus työssäkäyntitilasto; toimipaikat: Seutu-cd 2008 Yritys- ja toimipaikkarekisteri)

Alueet	työpaikat (lkm)	toimipaikat (lkm)	työllistävimmät alat
Herttoniemi			
Länsi-Herttoniemi	1612	256	terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut
Herttoniemen teollisuusalue	5836	560	tukku- ja vähittäiskauppa, teollisuus
Herttoniemenranta	2470	401	liike-elämän palvelut, tukku- ja vähittäiskauppa
Roihupellon teollisuusalue	3670	191	teollisuus, tukku- ja vähittäiskauppa, kuljetus ja varastointi
Itäkeskus	5279	587	tukku- ja vähittäiskauppa, terveyden huolto- ja sosiaalipalvelut
Puotila	638	126	terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut
Myllypuro	1291	264	terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut
Vuosaari	4015	882	terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut, kauppa

4 Mielikuvakysely yrittäjille

4.1 Vastaajien kuvaus

Yrityskyselyn toteutti Innolink Research Oy helmi-maaliskuussa 2009. Vastaajia oli yhteensä 400, joista Itä-Helsingissä sijaitsevia toimipaikkoja oli 200 sekä muualla Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla sijaitsevia toimipaikkoja samoin 200 kappaletta. Toimipaikkarekisteristä muodostettiin otos yli neljän hengen toimipaikoista, jotka toimivat liike-elämän palveluissa, teollisuudessa, suunnittelu ja design alalla, kiinteistöalalla tai hyvinvointi- ja terveydenhuollon palveluissa.

Näihin toimialoihin päädyttiin kiinnostavana aloina alueen nykyisen elinkeinorakenteen pohjalta.

On todennäköistä, että alueiden tuleva kehitys perustuu suurelta osin niiden nykyisiin erikoistumisaloihin. Kasvava ja uusi yritystoiminta rakentuu yleensä alueen aikaisemman yritystoiminnan varaan ja alueelle sijoittuvat yritykset ovat usein linkittyneitä alueella jo toimiviin aloihin tai yritysten verkostoihin. Mm. liike-elämänpalvelujen kasvu linkittyy usein sellaisten muiden alojen kasvuun, jotka voisivat käyttää oman alueen palveluita. Samoin asukkaille suunnatut palvelut, kuten terveydenhoito- ja hyvinvointipalvelut, sijoittuvat sinne, missä asukkaita on paljon. Suunnittelualojen toimipaikkoja syntyy toisaalta uudemmille toimitila-alueille, toisaalta vanhempi toimitila- ja teollisuusalue voi tarjota monipuolisia mahdollisuuksia etenkin verstat tai varastotilaa tarvitseville toimipaikoille.

Tässä kyselyssä suunnittelualoihin sisältyvät mm. graafinen suunnittelu, ra-

kennussuunnittelu-, arkkitehtisuunnittelu- ja insinööritoimistot. Liike-elämänpalvelut sisältävät tässä kyselyssä puolestaan IT-konsultointia, markkinointipalveluja, tilitoimistoja, siivouspalveluita, markkinatutkimusta jne. Teollisuuden ala sisältää mm. kemianteollisuuden, metallituotteiden valmistuksen ja koneiden valmistuksen toimipaikkoja sekä mm. painotaloja. Hyvinvointi- ja terveydenhuoltoon sisältyvät puolestaan hammaslääkärit, hoitokodit, palvelutalot, terveydenhuollon palvelut sekä lääketieteellisyysuutta. Kiinteistöala sisältää kiinteistön hallintaa, vuokrausta, kiinteistö- ja isännöintipalveluja sekä kiinteistöarvioinnin toimipaikkoja.

Yli neljän hengen toimipaikkoja, joille kysely kohdistettiin, on koko pääkaupunkiseudulla 12 400 kappaletta. Itäisessä ja Kaakkoisessa suurpiirissä näistä sijaitsee 932 toimipaikkaa. Haastattelun kohteeksi valituilla toimialoilla (päätoimialan mukaan) pääkaupunkiseudulla toimii näistä 11054, joista Itä-Helsingissä 760 toimipaikkaa. Siten Itä-Helsingin haastatellut toimipaikat muodostavat näytteen, joka kattaa noin 26 % alueen kohdejoukosta. Muun seudun osalta näyte muodostaa vain noin 2 % kohdejoukosta.

Itä-Helsingin vastaajista yli 40 % sijaitsee Herttoniemessä. Toiseksi suurimman ryhmän muodostavat Vartiokylän vastaajat, jotka jakaantuvat pääasiassa Itäkeskuksen ja Roihupellon alueille. Puotilan ja Myllypuron vastaajamäärät ovat niin vähäiset, ettei niiden pohjalta voi tehdä alueellista yhteenvetoa.

Taulukko 4. Vastaajien rakenne.

Ryhmä	% (N)
Itä-Helsinki	49,9 (200)
muut	50,1 (201)
Tarkempi sijainti (muut)	% (N)
Espoo	26,9 (54)
Vantaa	22,4 (45)
muu Helsinki	50,7 (102)
Tarkempi sijainti (Itä-Helsinki)	% (N)
Herttoniemen peruspiiri	43,5 (87)
Vartiokylän peruspiiri	28,5 (57)
Vuosaaren peruspiiri	13 (26)
Mellunkylän peruspiiri	9,5 (19)
Laajasalon peruspiiri	2,5 (5)
Myllypuron peruspiiri	2 (4)
Päätoimiala	% (N)
Liike-elämän palvelut	29,8 (118)
teollisuus	19,4 (77)
suunnittelu ja design	17,7 (70)
kiinteistöala (kiinteistön kehittäjät, kiinteistö-sijoittajat)	14,1 (56)
hyvinvointi- ja terveydenhuollon palvelut	9,8 (39)
muu	9,1 (36)
Henkilöstön määrä	% (N)
5–10 henkilöä	36,1 (143)
11–25 henkilöä	36,1 (143)
26–50 henkilöä	14,4 (57)
51–100 henkilöä	6,8 (27)
101–250 henkilöä	5,1 (20)
yli 250 henkilöä	1,5 (6)

4.2 Itä-Helsingin houkuttelevuus yritysten sijaintipaikkana

Vastaajista viidesosan mielestä pääkaupunkiseudun houkuttelevin yritysalue on Helsingin ydinkeskusta. Kaikista vastaajista Itä-Helsingin mainitsi spontaanisti kuitenkin 10 % pääkaupunkiseudun houkuttelevimpana sijaintina, lisäksi tutkimuskohteena olevista alueista Herttoniemi sai erikseen jonkin verran mainintoja. Enemmistön mukaan houkuttelevalle alueelle on hyvät kulkuyhteydet (60 % vastauksista). Kulkuyhteyksien lisäksi oman tai työntekijöiden asuinpaikka sekä yhteistyökumppaneiden läheisyys tekevät sijainnista houkuttelevan.

Pääasiassa Itä-Helsinkiä houkuttelevimpana yritysalueena pitävät vastaajat toimivat jo tällä alueella. Jopa 38 % Itä-Helsingissä sijaitsevista vastaajista mainitsi Itäiseen tai Kaakkoiseen suurpiiriin kuuluvan alueen houkuttelevimpana yritysalueena. Mainintoja saivat muun muassa Itä-Helsinki, Herttoniemi, Itäkeskus, Roihupelto, Vuosaari sekä yksittäiset muut alueet. Helsingin keskusta oli myös tässä ryhmässä noin viidenneksen mielestä houkuttelevin yrityksen sijaintipaikka. Muualla pääkaupunkiseudulla sijaitsevat vastaajat pitivät puolestaan Helsingin ydinkeskustaa sekä Espoota houkuttelevina sijainteina.

Itä-Helsingissä sijaitsevat toimipaikat näkevät alueensa selkeästi houkuttelevampana kuin muualla pääkaupunkiseudulla sijaitsevat toimipaikat. Kysyttäessä tarkemmin Itä-Helsingin houkuttelevuutta yritysten sijaintipaikkana asteikolla 1-7, antavat Itä-Helsingissä sijaitsevat vastaajat alueen houkuttelevuudelle kokonaisarvosanaksi 5,1. Muualla pääkaupunkiseudulla sijaitsevien vastaajien keskiarvo Itä-Helsingin houkuttelevuudesta on sen sijaan 3,3 (asteikossa 1= ei lainkaan houkutteleva, 7=erittäin houkutteleva).

Itä-Helsingissä sijaitsevien vastaajien mielestä alueen tekevät vetovoimaiseksi erityisesti hyvät kulkuyhteydet sekä työntekijöiden ja asiakkaiden näkökulmasta keskeinen sijainti.

Mitkä ominaisuudet mielestänne tekevät siitä hyvän? (Vastaajat, joiden mielestä Itä-Helsinki on paras sijaintipaikka yritykselle)

- Sijainti ja kulkuyhteydet.
- Sijainti on paras mahdollinen pääkaupunkiseudulla.

- Hyvät kulkuyhteydet, edullinen hinta, paljon asiakkaita.
 - Itä-Helsinkiin on helppo tulla.
 - Hyvät toimitilat löytyy ja kulkuyhteydet.
 - Nopeat kulkuyhteydet länteen ja pohjoiseen.
 - Toimiva sijaintipaikka.
 - Toimivat liikenneyhteydet.
 - Hyvät kulkuyhteydet, -palvelut, kasvanut kaupunginosa kaikilta osin.
 - Metro. Myös muut liikenneyhteydet on hyvät. Saatavilla erilaisia toimisto-, varasto- ja työtiloja muuttuviin tarpeisiin helposti.
 - hyvät liikenneyhteydet, mm. metro, asuinalueiden läheisyys, pääsee suht nopeasti sekä keskustaan että lentokentälle
 - Paljon yrityksiä, edulliset toimitilat, hyvä sijainti, hyvät kulkuyhteydet.
 - liikenneyhteydet, julkinen liikenne, kehittyvä alue
 - Liikenneyhteydet, satama
 - Kulkuyhteydet ja Vuosaaren satama.
 - Uuden Vuosaaren sataman läheisyys ja hyvät kulkuyhteydet.
 - Vuosaaren satama täydensi kulkuyhteydet loistavalle tasolle.
 - Perustimme muutama vuosi sitten uuden toimipaikan Herttoniemeen, joten eiköhän se ole houkuttelevin vaihtoehto.
 - Asiakkaat ovat lähellä.
 - Nykyisten työntekijöiden työmatkat sekä matkahuollon ja postin palvelut.
 - Henkilökunta asuu lähellä.
 - Asun täällä.
 - Kaikki asuvat tässä lähellä. Täällä on hyvät parkkipaikat. Metro ja itäväylä ovat alueen etu.
 - Olemme itse kokeneet tämän hyväksi ja toimivaksi sijaintipaikaksi.
 - Monikulttuurisuus ja etnisyys on voimavara.
 - Alue kasvaa koko ajan.
 - Kasvava, kansainvälistymisen hyödyntämismahdollisuudet, suuri talousalue
 - Menekkitekijä.
- Muualla sijaitsevien vastaajien näkemyksissä Itä-Helsinki on päinvastoin sivussa, omat työntekijät asuvat ja asiakkaat sijaitsevat muualla, myös imagon nähtiin olevan osin heikko oman alan kannalta. Näkemyksiä siihen, miksi Itä-Helsinkiä ei pidetä kovinkaan houkuttelevana olivat mm. seuraavia:
- Henkilökunta asuu länsi-puolella; matkakustannukset.
 - Työntekijöiden kulkuyhteydet pohjoisesta ja lännestä
 - Ihan pelkkien välimatkojen takia.
 - Itä-Helsinki ei ole meidän yrityksemme kannalta houkutteleva paikka, sillä henkilöstömme sijaitsee Espoon lähellä.
 - En koe Itä-Helsinkiä houkuttelevana paikkana yrityksellemme. Tämä johtuu hyvin pitkälti siitä, että olemme tottuneet sijaitsemaan Vantaalla, ja henkilökuntamme asuu myös täällä. Itä-Helsingistä on aika negatiivisia mielikuvia varmaankin kaikilla muilla, paitsi niillä yrityksillä, jotka siellä sijaitsevat.
 - Oma asumis- ja työhistoria, joka sijoittuu länsipuolelle.
 - Työntekijöiden työmatkat pitenevät liikaa (ruuhkat) sekä tällä seudulla oleva merkittävä asiakaspotentiaali
 - Itä-Helsingissä on muuten hyvin tarjottavia yrityksille, mutta meidän asiakkaamme eivät sijaitse siellä.
 - Etäisyys asiakkaihimme sekä yhteistyökumppaneihimme osalla liiketoiminta-alueistamme
 - Liian sivussa.
 - Väärä sijainti.
 - Kaukaisuus, rähjäiset teollisuusrakennukset, metro
 - pääkaupunkiseudun laidalla
 - Hankala tulla varsinkin Espoosta
 - Vaikea poikittaisliikenne
 - saavutettavuus eri suunnista, keskustan läpi ajaminen
 - Ruuhkainen alue
 - Hankalat liikenneyhteydet, plussaa on parkkipaikan helpompi löytäminen. Lisäksi kysymys on liian laaja, Itä-Helsingin eri alueilla on erilainen imago
 - Ikävä yleismaine, huonot liikenneyhteydet, ruuhkaista, ankeita 70-luvun rakennuksia
 - Yleiskuva alueesta. Näkemys teknologiayrityksen kannalta, tuotantotilojen tai vaikka logistiikan kannalta näkemys olisi tietysti toinen
 - Työmatka
 - Media
 - Sijainti. Metromatkat eivät ole miellyttäviä eivätkä aina niin turvallisiakaan häiriökäyttäytymisen takia.
 - Se vaan ei ole yritysalueetta.
 - Mielikuva asuinalueena, hankala kulkea
 - Mielestäni Itä-Helsinki ei ole imagoltaan houkutteleva.
 - En vain koe paikkaa houkuttelevana meidän toimialamme kannalta.

- Ennakkoluulot perustuen alueen teollisuus- ja varastomaiseen olemukseen.
- Mielikuvaongelma.
- Takapiha-imago
- Ehkä mielikuva kun ei ole toiminut sielä päin
- maine
- Hankalaa, jos työntekijät eri puolelta pk-seutua. Imago, ennen kaikkea länsisuunnassa asuvien mielestä.
- Vanha Imago negatiivinen, pitkät yhteydet länsisuunnalta
- Meidän imagomme ei sopisi
- Mainostoimistojen oletetaan olevan keskustassa, muuta sijaintia täytyy selitellä

- Markkinointiviestinnän alalla Helsingin keskusta on viestinnällisistä syistä ehdottomasti paras vaihtoehto. Tästä syystä Itä-Helsinki ei ole meille kiinnostava vaihtoehto.
- nuhruinen

Toimialoittain tarkasteluna Itä-Helsingissä sijaitsevat hyvinvointi ja terveysalan sekä teollisuuden toimipaikat pitivät Itä-Helsinkiä mielenkiintoisimpana sijaintipaikkana. Muualla pääkaupunkiseudulla sijaitsevista toimipaikoista puolestaan suunnittelu- ja designalan vastaajat näkivät Itä-Helsingin mielenkiintoisimpana aloittain vertailtuna. Tämän alan vas-

taajien keskiarvo Itä-Helsingin houkuttelevuudelle oli 4, kun kaikkien vastaajien keskiarvo oli 3,3. Heikoimmat arviot Itä-Helsingin houkuttelevuudelle muualla sijaitsevista toimipaikoista antoi liike-elämänpalvelut keskiarvolla 2,7.

Toimipaikan henkilöstön määrällä ei näytä olevan juurikaan vaikutusta siihen, miten houkuttelevana Itä-Helsinkiä pidetään, lukuun ottamatta kaikkein suurimpia yrityksiä. Yli 250 henkilön toimipaikat antoivat Itä-Helsingin houkuttelevuudelle kaikkein matalimmat arvot.

Taulukko 5. Itä-Helsingin houkuttelevuus aloittain.

Itä-Helsingin houkuttelevuus toimialoittain	ka. (1–7) 1= ei lainkaan houkutteleva...7= erittäin houkutteleva)	
päätoimiala	Itä-Helsingissä sijaitsevat toimipaikat	muualla pääkaupunkiseudulla sijaitsevat toimipaikat
suunnittelu ja design	5,2	4
liike-elämän palvelut	5,1	2,7
hyvinvointi ja terveydenhuollon palv.	5,4	3
teollisuus	5,3	3
kiinteistöala (kiinteistön kehitt., kiinteistösij.)	4,6	3,9
muut	4,6	3,1
kaikki yht.	5,1	3,3

Taulukko 6. Itä-Helsingin houkuttelevuus toimipaikan henkilöstömäärän mukaan.

Itä-Helsingin houkuttelevuus toimipaikan koon mukaan	ka. (1–7) 1= ei lainkaan houkutteleva...7= erittäin houkutteleva)	
	Itä-Hki:ssä sijaitsevat toimipaikat	muualla sijaitsevat toimipaikat
5-10 hlö	5,1	3,4
11-25 hlö	5,1	3,2
26-50 hlö	5,1	3,2
51-100 hlö	5,2	3,2
101-250 hlö	5,5	3,5
yli 250 hlö	4,7	2,7
kaikki yht.	5,1	3,3

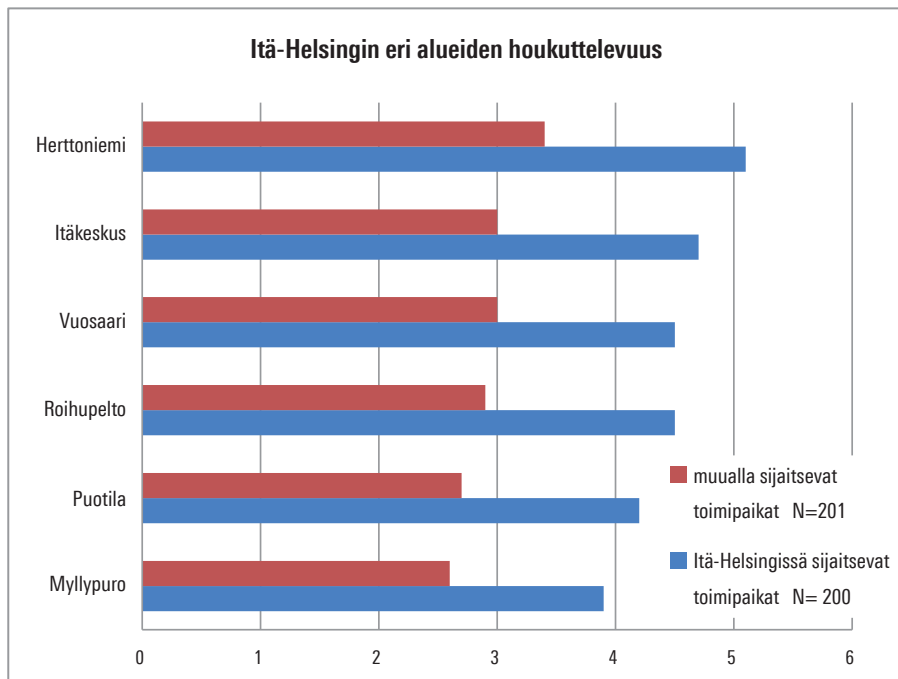
Itä-Helsingissä jo sijaitsevien toimipaikkojen sijaintipäätökseen ovat vaikuttaneet eniten toimitilojen tai tontin saatavuus alueelta tai niihin liittyvät tekijät. Alueelta on löytynyt sopiva toimitila, sopivan hintatasoinen toimitila, tarjolla on ollut sopiva tontti tai alueelta omistetaan kiinteistö. Sijoittumispäätökseen ovat vaikuttaneet myös oman asunnon tai työntekijöiden sijainti alueella, hyvät kulkuyhteydet, hyvä sijainti ylipäänsä sekä asiakkaiden läheisyys. Vain muutamalle vastaajalle toimipaikan sijoittuminen on ollut sattumaa ja vielä harvemmalle sijainnilla ei ole mitään merkitystä. Yksittäisiä mainintoja (jokin muu tekijä) sijoittumisen perusteeksi saivat mm. Vuosaaren satama, alueen tuttuus ennestään, valmiiksi määritelty toimialue tai toiminnan keskittyminen alueelle jne. (Taulukko 7.)

Taulukko 7. Itä-Helsinkiin sijoittumiseen vaikuttavat tekijät.

Mitkä tekijät ovat vaikuttaneet Itä-Helsinkiin sijoittumiseen?	mainintoja yhteensä
toimitilojen/tontin saatavuus	42
asuu itse/työntekijät asuvat lähellä	23
hyvät kulkuyhteydet	22
hyvä sijainti	22
asiakkaiden läheisyys	21
ei osaa sanoa	9
sattuma/vahinko	6
sijainnilla ei ole merkitystä	4
jkn muu tekijä	12

4.3 Itä-Helsingin eri alueiden houkuttelevuus

Itä-Helsingin alueista houkuttelevimpana pidetään Herttoniemeä. Toiseksi houkuttelevin alue on Itäkeskus. Sen sijaan Myllypuro sai alhaisimmat arviot houkuttelevuudeltaan. Osittain tähän tulokseen saattaa vaikuttaa vastaajien alueittainen jakauma, eniten vastaajia on houkuttelevimpina pidetyiltä alueilta. Alueiden keskinäinen järjestys pysyy kuitenkin samana myös muualla sijaitsevien vastaajien arvioinneissa. Itä-Helsingissä sijaitsevat toimipaikat arvioivat oman alueensa kuitenkin selvästi houkuttelevampana kuin muualla sijaitsevat toimipaikat. (kuvio 19).



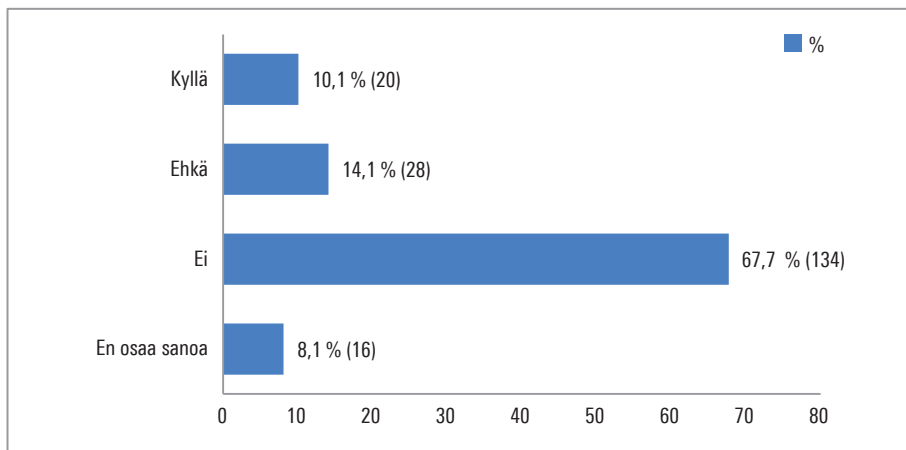
Kuvio 19. Itä-Helsingin alueiden houkuttelevuus vastaajan toimipaikan sijainnin mukaan (arviot 1–7, jossa 1=ei lainkaan houkutteleva...7=erittäin houkutteleva).

4.4 Muuttosuunnitelmat

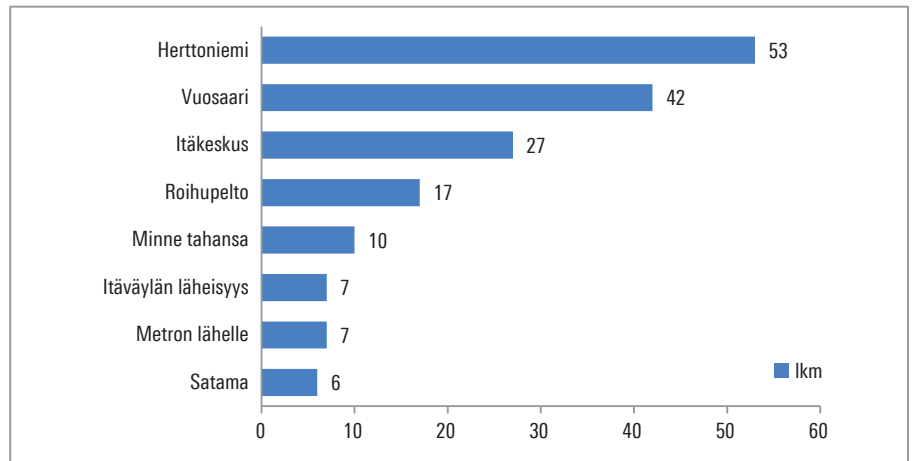
Haastatelluista toimipaikoista suurimmalla osalla ei ollut muuttosuunnitelmia. Vain noin 16 % haastatelluista ilmoitti harkitsevansa muuttoa nykyisistä toimitiloista. Vastaajan toimipaikan sijainnilta suhteessa muuttosuunnitelmiin ei ollut eroa Itä-Helsingissä ja muualla sijaitsevien kesken. Muuton syynä mainittiin useimmiten liian pienet tilat.

Noin neljännes muualla sijaitsevista yrityksistä olisi valmis muuttamaan tai voisi ehkä muuttaa toimimaan Itä-Helsingin alueelle: Muualla sijaitsevista yrityksistä 10 % olisi valmis muuttamaan Itä-Helsinkiin, 14 % voisi ehkä muuttaa

alueelle. Herttoniemi ja Vuosaari nousevat houkuttelevimmiksi alueiksi. Kuitenkin suurin osa (lähes 70 %) muualla sijaitsevista vastaajista ei olisi valmis muuttamaan Itä-Helsinkiin. (Kuvio 20) Pääasiassa perusteluissa ilmenee, että tiettyyn paikkaan siirryttäisiin, jos kulkuyhteydet ja tilat olisivat hyvät. Itä-Helsingin sijaintia pidetään kaukaisena niin asiakkaiden kuin työntekijöidenkin näkökulmasta. Osa vastaajista kokee, että myös yhteistyökumppaneiden ja partnerien pitäisi löytyä lähialueelta, metroverkoston pitäisi kehittyä ja ruuhkien olla vähäisempiä. Lisäksi muutamat vastaajat kokevat, että Itä-Helsingin imagon nostamisella saataisiin houkutelua yrityksiä alueelle.



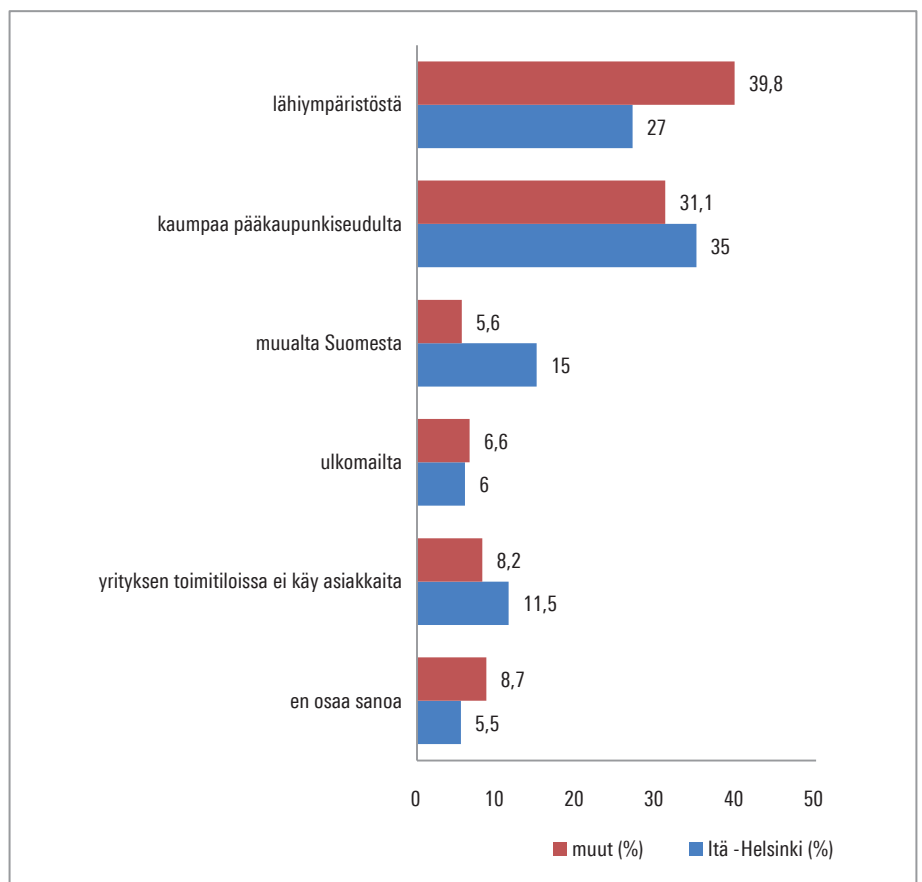
Kuvio 20. Voisitteko kuvitella siirtyväne toimimaan Itä-Helsinkiin (muualla kuin Itä-Helsingissä sijaitsevat toimipaikat).



Kuvio 21. Minne Itä-Helsingissä sijoituttaisiin.

Kysyttäessä millaisten yritysten vastaajat voisivat kuvitella sijoittuvan Itä-Helsinkiin, voisi 16 %:n mielestä alueelle sijoittua kaiken tyyppiset yritykset. Alat, jotka alueelle kuvitellaan sijoittuvan yleisimmin, ovat kaupan ala ja autoliikkeet, varastointi, huolinta ja logistiikka-alan yritykset sekä teollisuuden yritykset, joita alueelta jo löytyykin. Suurin osa (40 %) ei kuitenkaan osannut tai halunnut vastata kysymykseen.

Itä-Helsingissä sijaitsevista toimipaikoista noin 35 % arvioi asiakkaidensa saapuvan kauempaa pääkaupunkiseudulta ja 27 % arvioi asiakkaiden tulevan lähiympäristöstä. Muualla sijaitsevat yritykset sen sijaan arvioivat, että omat asiakkaat saapuvat pääasiassa lähiympäristöstä (40 %) ja kauempaa pääkaupunkiseudulta tulee noin 31 % asiakkaista. (Kuvio 22.)



Kuvio 22. Asiakkaiden saapuminen toimitiloihin.

4.5 Alueen eri tekijöiden merkitys yrityksille ja niiden toteutuminen Itä-Helsingissä

Alueen eri tekijöistä koetaan merkittävimmäksi tekijäksi yrityksen sijoittumisen kannalta henkilöautolla saavutettavuus. Sekä Itä-Helsingissä että muualla sijaitsevat vastaajat arvioivat henkilöautolla saavutettavuuden yhtä merkittäväksi tekijäksi. Sen sijaan muualla sijaitsevien mielestä Itä-Helsingin saavutettavuus henkilöautolla on merkittävästi heikompi kuin siellä toimivien mielestä. (Kuviot 23 ja 24.)

Itä-Helsingissä sijaitseville toimipaikoille toiseksi merkittävin tekijä on ympäristön viihtyisyys. Viihtyisyyden toteutuminen Itä-Helsingissä arvioidaan kuitenkin selkeästi alhaisemmaksi kuin sen merkitys yrittäjille on. Itä-Helsingissä sijaitsevien toimipaikkojen vastausten mukaan alueella olisikin eniten parannettavaa ympäristön viihtyisyyden osalta. Alueen palvelutarjonnan ja ammattilaisten saaminen työntekijöiksi arvioidaan toteutuvan alueella kohtuullisen hyvin. Sen sijaan kaikki muut toimintaympäristöön liittyvät tekijät arvioidaan toteutuneen paremmin, kuin mikä sen merkitys on yrityksille. (Kuvio 23.)

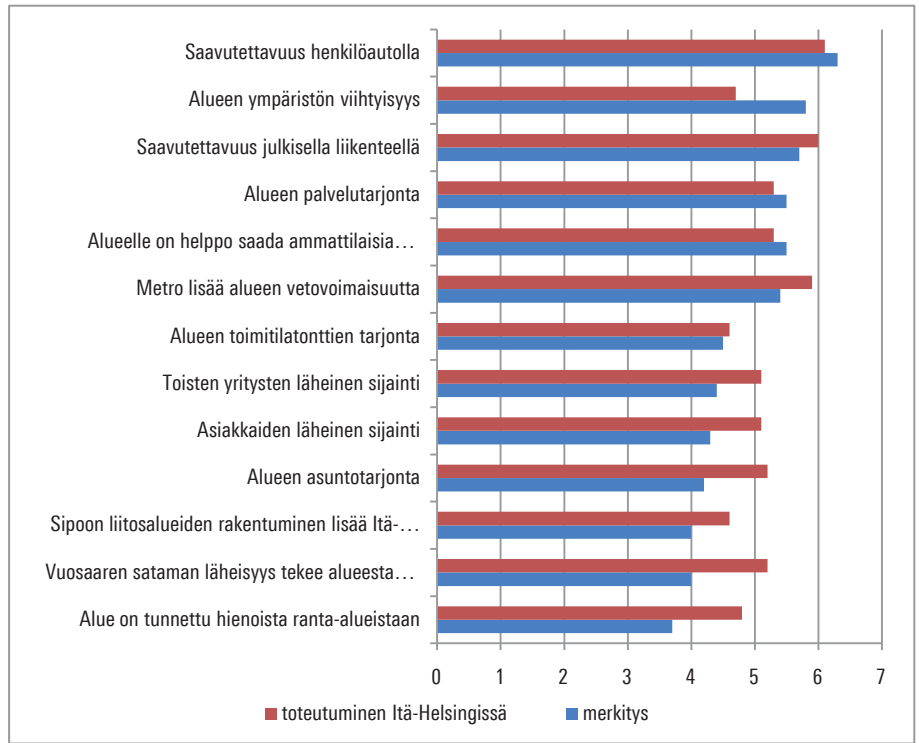
Muualla pääkaupunkiseudulla sijaitsevien toimipaikkojen vastaajat kokivat toimintaympäristöä koskevien tekijöiden toteutumisen Itä-Helsingissä merkittävästi huonommiksi kuin siellä sijaitsevat vastaajat (kuvio 24). Muualla sijaitsevien toimipaikkojen vastausten mukaan alueella olisi eniten parannettavaa seuraavissa tekijöissä:

- ammattilaisten saaminen alueelle
- alueen ympäristön viihtyisyys
- alueen saavutettavuus henkilöautolla
- asiakkaiden sijainti ja
- toisten yritysten läheinen sijainti.

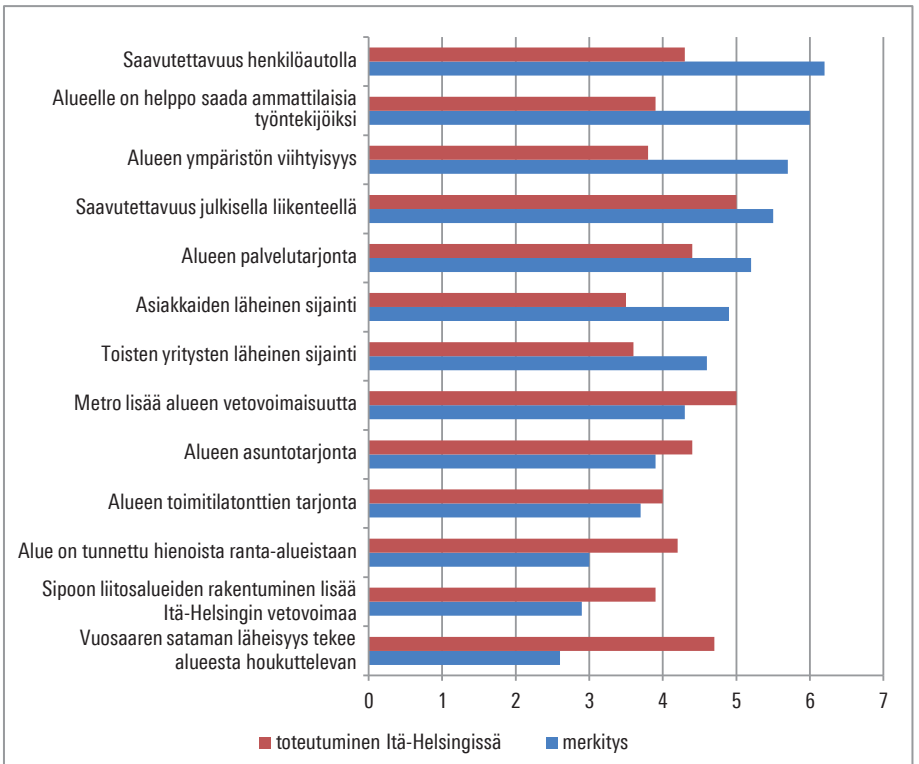
Parannettavaa olisi vastausten mukaan myös alueen palvelutarjonnassa sekä julkisen liikenteen saavutettavuudessa.

Alue on sen sijaan onnistunut asunton ja toimitilatonttien tarjonnassa verrattuna näiden tekijöiden merkittävyyteen yrityksille. Myös kaikkien aluetta koskevien väittämien paikkansa pitävyys osoittautui paremmaksi kuin mikä niiden merkitys on yrityksille. Näitä olivat:

- Metro lisää alueen vetovoimaisuutta
- Sipoon liitosalueiden rakentuminen lisää alueen vetovoimaisuutta



Kuvio 23. Itä-Helsingissä sijaitsevien toimipaikkojen näkemykset toimintaympäristötekijöiden merkityksestä yrityksen kannalta sekä tekijöiden toteutumisesta Itä-Helsingissä.



Kuvio 24. Muualla pääkaupunkiseudulla sijaitsevien toimipaikkojen näkemykset toimintaympäristötekijöiden merkityksestä yrityksen kannalta sekä tekijöiden toteutumisesta Itä-Helsingissä.

- Alue on tunnettu hienoista ranta-alueistaan
- Vuosaaren sataman läheisyys tekee alueesta houkuttelevan

4.6 Itä-Helsingin vetovoimaisuuteen vaikuttaminen

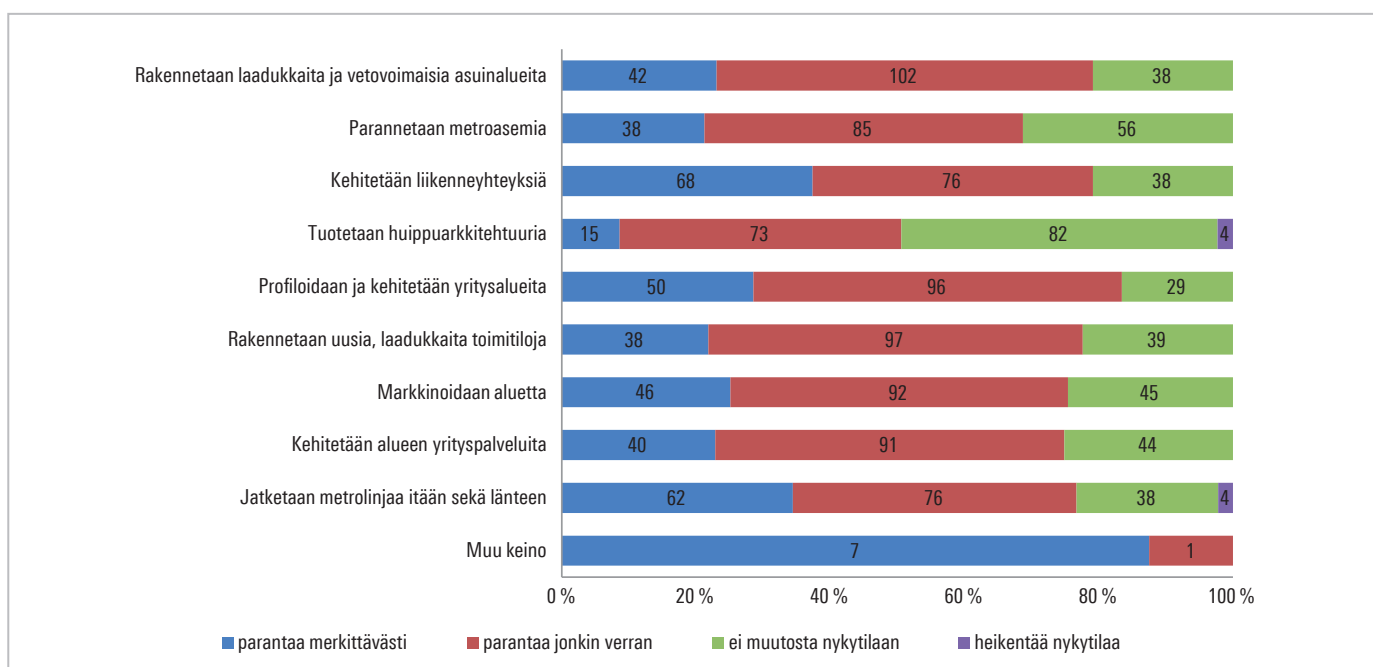
Itä-Helsingin vetovoimaisuus yritysten sijaintipaikkana parantuisi vastaajien arvioiden mukaan merkittävästi liikenneyhteyksiä kehittämällä sekä metrolinjan jatkamisella. Myös yritysalueiden kehittämällä sekä profiloinnilla voidaan ar-

vioiden mukaan vaikuttaa merkittävästi alueen vetovoimaisuuteen. Suhteellisen merkittävänä tekijänä pidetään myös uusien ja laadukkaiden toimitilojen rakentamista. Molempien vastaajaryhmien näkemykset ovat saman suuntaiset. (kuviot 25 ja 26.)

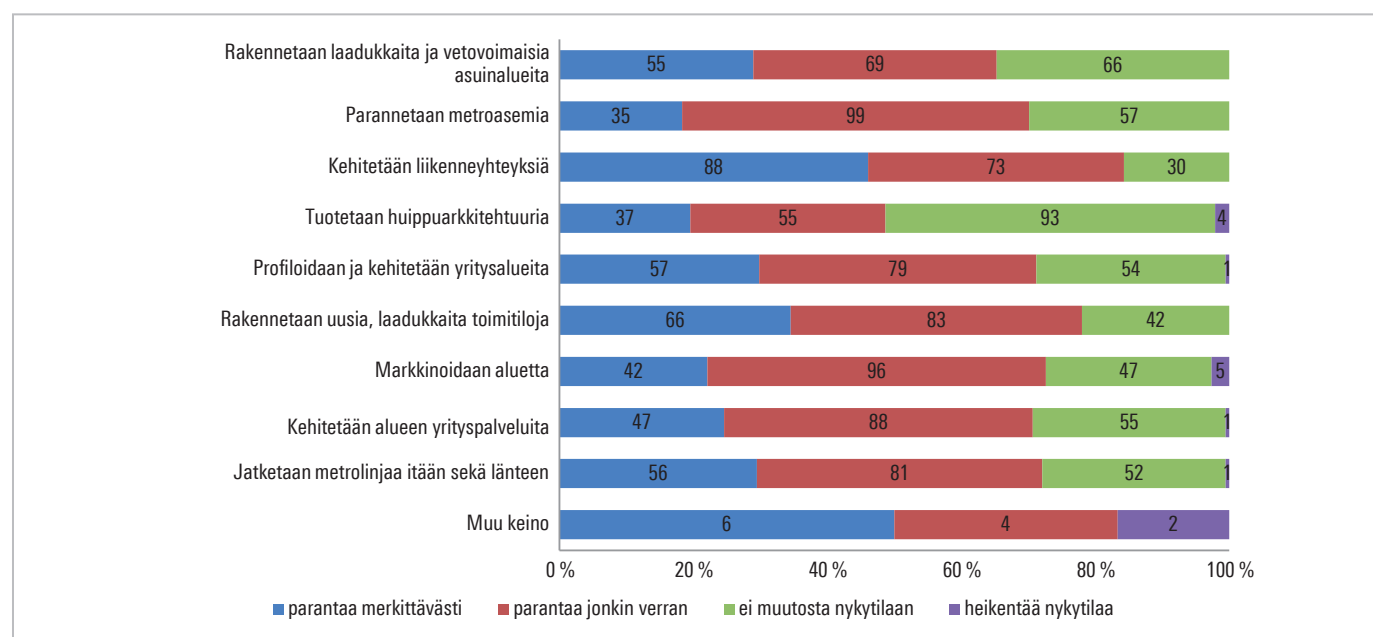
Muina keinoina alueen vetovoimaisuuden lisäämiseksi vastaajat ehdottavat seuraavia tekijöitä:

- Kulttuuritalo
- korkeakoulun tai kaupungin tärkeiden toimipisteiden sijoittaminen

- Teollisuusalueiden ehostaminen ja kunnostaminen
- Siisteys
- Pidetään kaupunki siistinä.
- Siisteyttä kohennetaan, niin rakennukset kuin piha-alueet
- julkisten alueiden siisteys ja turvallisuus
- Satama
- Liikenneyhteyksien parantaminen
- Asuntoalueita hyvin toimeentulleille
- tunnettuus, sitä lisää



Kuvio 25. Itä-Helsingissä sijaitsevien toimipaikkojen arviot Itä-Helsingin vetovoimaisuuden parantamiseksi.



Kuvio 26. Muualla kuin Itä-Helsingissä sijaitsevien toimipaikkojen arviot Itä-Helsingin vetovoimaisuuden parantamiseksi.

Avoimissa vastauksissa Itä-Helsingissä tulisi kehittää etenkin alueen viihtyisyyttä siellä sijaitsevien toimipaikkojen mukaan, jotta siitä tulisi vetovoimaisempi. Alueen viihtyisyyden lisäämisellä tarkoitetaan mm. ympäristön ja katukuvan viihtyisyyden ja siisteyden parantamista, metroasemien töhryjen siistimistä, rakennussuunnittelun ja vihersuunnittelun kautta tuotettua viihtyisyyttä ja laadukasta ympäristöä sekä turvallisuuden parantamista.

Liikennesuunnitteluun liittyvät asiat nousivat toiseksi ryhmäksi kehittämissuhteissa. Kulkuyhteyksien kehittämistä toivottiin ylipäänsä. Mainintoja saivat Itäkeskuksen ja Itäväylän ruuhkautuminen, toive Roihupellon metroasemasta sekä julkisesta liikenteestä Vuosaaren satamaan. Myös parkkipaikoja toivottiin muutamassa vastauksessa lisää.

Toimitiloihin ja tonttitarjontaan liittyvät kehittämiskohteet muodostavat kehittämiskohteissa kolmannen ryhmän. Uusia toimitiloja toivottiin kohtuuhintaan, erityisesti pk-sektorille soveltuvia sekä pienteollisuuden toimitiloja esimerkiksi puusepille. Muut kehittämiskohteet liittyivät mm. vuokrien laskemiseen sekä rakennuslupiin.

Itä-Helsingin huonon maineen todettiin olevan useissa vastauksissa vanhentunutta mielikuvaa alueesta. Alueen markkinointia, maineen parantamista ja imagon kohottamista esitettiin useissa vastauksissa alueen vetovoimaisuuden lisäämiseksi. Moni vastaaja ei kuitenkaan osannut nimetä mitään erityistä alueen kehittämiskohdetta, tai kehittämiseksi ei vastaajan mielestä ole alueella tarvetta.

Taulukko 8. Mitä asioita Itä-Helsingissä tulisi kehittää tai muuttaa, jotta siitä tulisi vetovoimaisempi yritysten sijaintipaikka? (Itä-Helsingin vastaajat)

Itä-Helsingissä sijaitsevat vastaajat	mainintoja yhteensä
alueen viihtyisyyden parantaminen	44
liikenteeseen liittyvät tekijät	31
toimitiloihin liittyvät tekijät	22
alueen markkinointi ja imagon kohottaminen	18
en osaa sanoa	18
jokin muu (yksittäisiä kommentteja)	17
palvelutarjonnan kehittäminen	11
ei tarvetta kehittämiseksi	10
asuinalueiden houkuttelevuus/asunnot	5

Muualla pääkaupunkiseudulla sijaitsevien vastauksissa näkyvät samat asiat kuin edellä, mutta hieman eri painotuksin. Aluetta ei välttämättä tunneta niin hyvin, joten "en osaa sanoa" vastauksia on suhteellisesti enemmän. Kehittämiskohteista suurimman ryppään muodostavat liikenteeseen liittyvät tekijät. Myös alueen markkinointi ja alueesta tiedottaminen imagon kohottamismielessä (myös muille kuin yrittäjille) nähtiin kehittämiskohteeksi.

Taulukko 9. Mitä asioita Itä-Helsingissä tulisi kehittää tai muuttaa, jotta siitä tulisi vetovoimaisempi yritysten sijaintipaikka? (muualla sijaitsevat vastaajat)

Muualla pääkaupunkiseudulla sijaitsevat vastaajat	mainintoja yhteensä
en osaa sanoa	28
jokin muu (yksittäisiä kommentteja)	25
liikenteeseen liittyvät tekijät	21
alueen markkinointi ja imagon kohottaminen	16
toimitiloihin liittyvät tekijät	13
asuinalueiden houkuttelevuus/asunnot	7
alueen viihtyisyyden parantaminen	6
palvelutarjonnan kehittäminen	6

Helsingin kaupungin nähtiin voivan vaikuttaa eniten kaavoituksen ja tonttitarjonnan kautta Itä-Helsingin yritys ympäristön ja vetovoimaisuuden parantamiseen.

- Kaupungin tulisi tarjota edullista tonttimaata pienteollisuus yrityksille ja kohtuuhintaisia toimitiloja.
- Kaupunki on jo tehnyt merkittäväsiti asioiden hyväksi, että kiitosta saa myös jakaa. Satamahankkeella on jo nyt ollut myönteinen vaikutus.
- Kaupunki voisi tarjota yrityksille edullisia vuokratontteja.
- Kaupunki voisi vuokrata edullisesti toimitiloja yrityksille.
- lisää pienteollisuutta
- Luoda yritystoiminnalle otolliset puitteet.
- Myymällä tontteja yrityksille.
- Tekemällä johonkin, esim. Vuosaaren Meriporttiin meren äärelle kunnon yrityskeskuksen, vrt Keilaniemi. Nyt koko Itä-Helsinki on hajasijoitettua silpusalaa, konttoreita, pienteollisuutta ja varastointia, kaikea sekaisin. Vuosaarissa olisi mahdollista tehdä profi-

loitu yrityskeskus. Vrt. esim. Oslon Fornebu tai Lysaker.

- Teollisuustontit tulisi saada kaavoitettua ja myytyä uusille yrityksille.
- Tonttimaan tarjontaa voi lisätä.
- Tulisi rakentaa yrityspuistoja pienille yrityksille.
- Yritysalueita tulisi ryhmittää ja tehdä niistä selkeämpiä.
- Alue on kaavoitettu erikoisesti. Mielestäni olisi miellyttävää jos kauppoja ja liikkeitä olisi kerrostalojen alakerrassa.
- Kaavoitus ja toimintojen sijoittaminen ihmisten asumisen mukaan.
- Kaavoitus, Itäväylän meluhaitat pois
- Kaavoitus, tonttipolitiikka ja kiinteistöpolitiikka.
- Monien rakennusten julkisivut ovat huonossa kunnossa, joten niitä voisi kunnostaa.
- Rakennuslupia voisi myöntää yrityksille enemmän.
- Tänne tulisi rakentaa enemmän.
- Betonilähiöiden kunnostaminen.

Myös liikennesuunnitteluun sekä alueen siistimiseen liittyvät tekijät nousivat esille kaupungille esitettyissä toiveissa alueen vetovoimaisuuden parantamiseksi, kuten edellisessäkin kysymyksessä.

- Itäväylän varren kehittäminen ja kehä-1:n varsi.
- Kaupunki voisi investoida teihin. Erityisesti Itäkeskuksen alue ruuhkautuu pahasti.
- Kaupunki voisi kehittää liikenneyhteyksiä.
- Liikennejärjestelyistä tulisi huolehtia, jotta liikenteen lisääntyessä ei syntyisi suurta ruuhkautumista tulevaisuudessa.
- Liikennerrampit ja muut autoliikennettä parantavat toimenpiteet. Metropysäkkien kohennus. Tiiviimpi rakentaminen.
- Liikenneyhteydet ja erityisesti Itäkeskuksen risteysalueen ruuhkaisuuden ratkaiseminen.
- Parkkipaikat puuttuvat lähes joka paikasta, erityisesti metroliittymien läheisyydestä.
- Parkkipaikat vetävät yrityksiä puoleensa. Roihupellon teollisuus alueella olisi myös tehtävä jotain.
- Parkkipaikoja tuli olla enemmän, varsinkin tässä Herttoniemen alueella.
- Parkkipaikoja tulisi olla enemmän. Erityisesti Herttoniemenrannasta on vaikea löytää parkkipaikoja.
- Pysäköintipaikkoja tulisi lisätä ja ne pitäisi merkitä selkeästi. Myös palvelui-

ta voisi olla enemmän ja arkkitehtuuria voisi kehittää.

Kaupungilta toivottiin myös alueiden siistimistä ja viihtyisyyden lisäämistä kolmanneksi eniten:

- Alueiden siistiminen.
- Helsingin kaupunki voisi panostaa siisteyteen, jotta ympäristöstä tulisi viihtyisämpi.
- Katukuvaa pitäisi siistiä ja huolehtia muutenkin siisteydestä.
- Kaupunki voisi huolehtia ympäristöstä ja lisätä siten viihtyisyyttä.
- Kaupunki voisi panostaa maisemointiin.
- Kaupunki voisi panostaa viihtyisyyteen laittamalla esimerkiksi istutuksia ja lisäämällä vihreyttä.
- Monilla ihmisillä on Itä-Helsingistä tällä hetkellä hieman epäsiisti kuva. Asemen ympäristöä pitäisi siistiä ja epämielinen porukka pitäisi saada pois sieltä.
- Paikkoja pitää siistiä ja kaupungin tulee kiinnittää huomiota alueen rakennuskantaan, joka on paikoin erittäin huono.
- Paljon, paljon, pienellä työllä huolehtimalla kadut ja kävelyteiden ja rakennusten ympäristöt siistiksi. Yleissiisteyks ei maksa paljon ja helposti toteutettavasti. Pyrkiä sitouttamaan kaikki yritykset yleisilmeen kohennukseen sekä viheralueiden hyvä hoito ja istutukset.
- Parantaa alueen turvallisuutta ja siisteyttä, ensivaikutelma Tallinnan aukiota siellä tappelevine ja ryyppävine henkilöineen vie vetovoiman metrosta tulevan henkilön silmissä
- Turvallisuus ja siisteys julkisissa paikoissa. Hoitaa torialueet siisteiksi ja poistaa niiltä juopottelijat, narkkarit, huume- ja viinakauppiat, lähiasukkaat ja alueella työssä käyvät voisivat käyttää alueen palveluja tehokkaammin
- Yleiseen siisteyteen pitää kiinnittää huomiota.
- Ympäristösuunnittelua voisi kehittää. Olisi hyvä, jos ympäristöstä saataisiin enemmän puistomaista.

Taulukko 10. Mitä Helsingin kaupunki voisi tehdä parantaakseen Itä-Helsingin yritys ympäristöä ja vetovoimaisuutta? (Itä-Helsingissä sijaitsevat vastaajat)

Itä-Helsingissä sijaitsevat vastaajat	mainintoja yhteensä
kaavoitus, rakentaminen, tontit, yritysalueet	35
liikenteeseen liittyvät tekijät	24
alueen siistiminen	19
eos	16
jokin muu	13
turvallisuus, valvonta	9
markkinointi ja imagon kehittäminen	8
ei mitään	3

Muualla sijaitsevien vastaajien oli selvästi vaikeampi nimetä parannusehdotuksia kaupungille. Alueen markkinointiin ja imagon kehittämiseen liittyviä parannusehdotuksia tuli tässä ryhmässä eniten.

- ehkä liian negatiivinen imagokuva vain
- Imagon kohottaminen olisi varmaankin paras keino, markkinointia pitäisi lisätä ja yrityksiä houkutella toimitiloilla ja toimivalla julkisella liikenteellä, sekä tuoda myös se näkökulma esiin, että Itä-Helsingissä on paljon asuntoja työntekijöille.
- Imagon muuttaminen on pitkäprosessi. Alueelle pitää saada tunnettuja yrityksiä / referenssejä.
- Markkinoida aluetta enemmän.
- Markkinoida ja luoda positiivista mielikuvaa. Alue on hieman vanhanaikainen, sitä tulisi nykyaikaistaa.
- Markkinoida tiloja tunnetuille yrityksille suoraan sekä tukea yritysten muuttoa alueelle.
- Mielestäni olisi tärkeää markkinoida Itä-Helsinkiä ja poistaa niitä negatiivisia mielikuvia, joita siihen liitetään. Tämä saattaa olla vaikeaa, sillä tietyt mielikuvat pysyvät ihmisissä todella tiukassa, mutta ajan kuluessa nekin muuttuvat. Itä-Helsinkiä pitäisi saada viheremmäksi, viihtyisämmäksi ja selkeämmäksi.
- Nostattaa esim. parin alueen imagoa uusina innovaatiokeskusalueina (ratkaisut Itäkeskuksessa ja Herttoniemessä mietittävä niin, että pystytään herättämään mielenkiinto, että hei, tuossa minäkin haluan olla mukana)
- Parantaa Itä-Helsingin imagoa yleisesti ja yritysystävällisenä alueena.

- Suurelta osalta imagokysymys Kaikkia osa-alueita pitäisi kehittää
- Tehdä aktiivisesti myyntityötä yrityksille toimitiloista ja toimimahdollisuuksista.

Seuraavaksi eniten nähtiin olevan vaikutusta kaavoituksen ja toimitilarajonnan kautta.

- Alentaa kustannuksia, tontinvuokria ym. yrityksen toimintaan vaikuttavia kuluja.
- Alueelle voisi järjestää mielekkäät olot uusille yrityksille.
- Helsinki voisi muutoinkin koko alueellaan myydä yrityksille niiden vuokratontit, jos sellaiseen on tarvetta.
- Hyväksyisi ajatuksen ettei kaikkia "haalari" -työpaikkoja kannata savustaa pois
- Laadun nostaminen rakentamisessa ja lisää toimitilarakentamista eikä vain teollisuutta.
- Teollisuustontteja lisää
- Kulkuyhteydet ja toimitilarajonta ratkaisevat paljon
- liikennetarjonta, monimuotoisia toimitilaratkaisuja
- laadukkaat toimitilat/asunnot

Taulukko 11. Mitä Helsingin kaupunki voisi tehdä parantaakseen Itä-Helsingin yritys ympäristöä ja vetovoimaisuutta? (muualla pääkaupunkiseudulla sijaitsevat vastaajat)

Muualla pääkaupunkiseudulla sijaitsevat vastaajat	mainintoja yhteensä
eos	24
markkinointi ja imagon kehittäminen	15
toimitilat, yritysalueet, tonttimaan tarjonta, kaavoitus,	13
asunnot	9
liikenteeseen liittyvät tekijät	7
jokin muu	7
alueen siistiminen	4
ei mitään	2

Alueella sijaitsevilta toimipaikoilta tiedusteltiin myös mahdollisia palveluiden puutteita yrityksen toimintaympäristön näkökulmasta. Kaikilla alueilla toivottiin lisää lounaspaikkoja sekä lähikauppaa tai kioskia, myös pankkiautomaatteja toivottiin. Eniten puutteita nähtiin kuitenkin ravintolatarjonnassa.

5 Yhteenvedo

Itä-Helsingissä sijaitsevat yrittäjät näkevät oman alueensa huomattavasti houkuttelevampana kuin muualla sijaitsevat yrittäjät. Muualla sijaitsevien vastaajien mielikuvissa itäinen alue on huonosti saavutettavissa, sijainti on syrjäinen eikä siellä sijaitse yhteistyökumppaneita. Alueella toimivien yrittäjien mielestä samat asiat ovat päinvastoin alueen vahvuuksia. Alueen sijainti koetaan hyväksi, siinä on hyvät kulkuyhteydet ja asiakkaat sijaitsevat lähellä.

Yrityksille on merkittävää sijaintipaikassa, johon on hyvät kulkuyhteydet. Hyvät kulkuyhteydet määrittävät mielellään henkilöautolla saavutettavuutena. Kuitenkin tulevaisuudessa julkisen liikenteen merkitys todennäköisesti kasvaa liikenteen lisääntymisen, ruuhkien ja mahdollisesti esitettyjen ruuhkamaksujen myötä. Myös metroverkon laajeneminen tulevaisuudessa voi nostaa kiinnostusta metron varren sijainteihin yhä enemmän, samoin asemanseutujen kehittäminen.

Myös hienot ranta-alueet sekä alueen asuntotarjonta ovat tekijöitä, joilla ei vastausten mukaan suoranaisesti saada yrityksiä kiinnostumaan alueesta. Kuitenkin moni vastaajista haluaa toimipaikkansa sijaitsevan viihtyisässä paikassa, jossa myös itse asuu tai jossa työntekijät asuvat lähellä. Siten rannoilla ja viihtyisillä asuinalueilla on merkitystä myös yritysten sijoittumisen sekä alueesta muodostuvien mielikuvien kannalta.

Itä-Helsinki nimenä tunnetaan hyvin ja siihen näyttäisi myös latautuvan mielikuvia, jotka eivät täysin pidä paikkaansa. On tietysti huomioitava, että lännestä sijaitsevan yrityksen näkökulmasta itäiset alueet ovat sivussa, ellei siellä sijaitse juuri sellaista vetovoimatekijää, jota yritystoiminta edellyttää (kuten satama). Paikalliset asiakasverkot kiinnittävät yrityksiä omille sijainneilleen, eivätkä toiset alueet näyttäytyvät tämän vuoksi houkuttelevina. Kyselyn perusteella kovinkaan moni ei olisi halukas muuttamaan toimimaan Itä-Helsingissä, ellei siellä jo sijaitse. Tämä saattaa kuitenkin kertoa ylipäänsä haluttomuudesta vaih-

taa toimipaikan sijaintia mihinkään muuhunkaan. Kuitenkin noin neljännes muualla sijaitsevista vastaajista voisi harkita sijaintia idässä.

Uusilla ja laadukkailla toimitiloilla on merkitystä sekä alueen imagon että uusiin potentiaalisten yritysten houkuttelussa. Myös halpa tila voidaan kokea houkuttelevana tietyillä aloilla, mutta imagon nostoa ei vanhentuneella toimitilalla välttämättä saada aikaan. Eri alueiden profiloitumisella sekä monipuolisella toimitilakannalla voitaisiin saada alueesta entistä houkuttelevampi. Kaakkoisen ja itäisen suurpiirin eri alueet ovat jo nyt toimintoiltaan osin painottuneet eri tavoin ja niiden houkuttelevuuskin koetaan erilaiseksi.

Herttoniemi koetaan tunnetuimmaksi ja myös houkuttelevimmaksi alueeksi Itä-Helsingissä. Potentiaalisia aloja alueelle on runsaasti. Toisaalta alue houkuttelee suunnittelualoja ja uusien toimistorakennusten ja toimijoiden myötä myös muita liike-elämänpalveluja. Teollisuusalueen vanhempi toimitilakanta tarjoaa toisaalta monipuolista toimitilaa, ja se on osin myös alueen vahvuus monipuolisen toimialarakenteen kannalta. Läntinen Herttoniemi on painottunut työpaikkatarjonnaltaan terveydenhuoltoon, mikä voisi lisätä myös näihin aloihin linkittyneitä muita yritystoimintaa.

Itäkeskus on nykyisellään vahva kaupallinen keskus. Alueen muita potentiaalisia aloja ovat esimerkiksi liike-elämänpalvelut sekä asukkailla suunnatut palvelut. Vuosaari nojaa mielikuvissa puolestaan hyvin pitkälle satama-toimintoihin, mutta satama-alueen ulkopuolinen alue ei ole yritysalueena niinkään tunnettu. Toisaalta satama voi synnyttää kysyntää sen toimintoihin linkittyneille muille liike-elämänpalveluille. Sataman läheinen sijainti ei kuitenkaan välttämättä ole niille tarpeellinen, vaan hyvät kulkuyhteydet.

Roihupellossa teollisuusalueen leima on edelleen vahva. Alue on ollut myös tilaa vaativan erikoiskaupan toimijoita kiinnostava. Myllypurossa painottuvat jo nyt liikunta ja terveydenhuollon alat ja näiden

alojen vahvistuminen alueella olisi mahdollista. Puotilassa ei sen sijaan ole havaittavissa erityistä painopistettä tai tulevan kehityksen suuntaa yritystoiminnan kannalta. Alue nojaa pikemminkin Itäkeskukseen ja sen kehitykseen.

Vuonna 2001 tehdyssä Menestyvä Itä-Helsinki -raportissa jatkotoimenpiteinä päädyttiin useisiin suosituksiin. Osa näistä on toteutunut tai toteutumasena, mutta osa suosituksista on edelleen ajankohtaisia. Raportin yhtenä toimenpidesuosituksena oli mm. Itä-Helsingin kaupunkikuvan parantaminen, mikä nousi tässäkin kyselyssä kehittämiskohteeksi. Myös liikenneverkkoon liittyvät kysymykset nousivat esille. Toimenpidesuositukseen sisältyneitä kaupungin virastojen tai oppilaitosten sijoittumista alueelle ei kuitenkaan ole tapahtunut eikä siihen pelkästään kaupunkisuunnittelun keinoin voida vaikuttaa. Myös osaamiskeskusten perustaminen on tuolloin ollut esillä, mm. logistiikan osaamiskeskus Vuosaaren sataman yhteyteen. Toimitilahankkeiden toteutumisen liikkeellelähtöä on tuolloin pyritty edistämään myös normaalia alempihintaisilla vuokrasopimuksilla.

Itä-Helsingin vahvuuksia ovat sijainti, kulkuyhteydet, metro, satama, laajat ja monipuoliset asuinalueet ja alueelta löytyvä työvoima. Alueella on jo nyt hyviä ominaisuuksia, joita voidaan vahvistaa ja tuoda enemmän sekä asukkaiden että yrittäjien tietoon. Itä-Helsingin vetoa kehittäisivät kyselyn tulosten perusteella eniten alueen ympäristön viihtyisyyden parantaminen, liikenneyhteyksien kehittäminen, metrolinjan jatkaminen, yritysalueiden profilointi, uusien laadukkaiden toimitilojen rakentaminen, alueen markkinointi ja laadukkaiden asuinalueiden rakentaminen.

Itä-Helsingin yritys ympäristön ja vetovoimaisuuden parantamiseksi Helsingin kaupungin toivottiin voivan vaikuttaa eniten kaavoituksen ja tonttitarjonnan kautta. Myös liikennesuunnitteluun sekä alueen siistimiseen ja viihtyisyyteen liittyvät tekijät nousivat esille alueen vetovoim-

Lähteet

maisuuuden parantamiseksi tekijöinä, joihin kaupunki voi vaikuttaa.

Kaupungin imago ja mielikuvat muuttavat hitaasti. Kaupunginosa on sen sijaan alueena pienempi ja imagon muuttuminen kaupunginosan kohdalla voi tapahtua rakentamisen ja toimintojen muuttumisen myötä ehkä nopeammin. Tietoisen imagon kehittämisen seurauksena mielikuvat kaupunginosista voivat muuttua. Uusi toiminta, uudet rakennukset ja uudet alueet kokonaisuutena luovat alueesta uudenlaisia mielikuvia vanhojen mielikuvien rinnalle. Imago rakentuu kuitenkin monesta eri tekijästä ja mielikuvien muuttaminen ei tapahdu nopeasti.

Muualla sijaitsevien vastaajien näkemykset verrattuna alueella toimivien vastaajien näkemyksiin poikkeavat selkeästi toisistaan. Kuten alussa todettiin, alueella toimivien näkemykset perustuvat arki-kokemukseen. Aluetta vähemmän tuntevien mielikuvat muodostuvat sen sijaan usein stereotyyppien kautta. Myös vanhentuneet mielikuvat saattavat edelleen vaikuttaa voimakkaasti.

Etenkin muualla sijaitsevien toimipaikkojen vastauksissa korostui alueen markkinoiminen ja tiedottaminen, jotta aluetta tunnettaisiin paremmin. Elinkeinoalueiden markkinoinnilla saadaan aikaan alueen näkyvyyttä ja tuodaan esille alueella jo toimivia yrityksiä sekä niitä mahdollisuuksia mitä alueella on yrityksille tarjota. Sopivat toimitilat ja tontit ovat olleet alueelle päätyvien merkittävien syy tulla alueelle. Myös monipuolisten ja laadukkaiden asuinalueiden läheisyydellä on välillistä merkitystä. Alueen kehittäminen kokonaisvaltaisesti ja alueen myönteisten asioiden tuominen esiin muuttaa vähitellen mielikuvia alueesta. Jo nyt Itä-Helsingin imagon todettiin usein olevan vanhentuneiden mielikuvien leimaamaa.

Catella Property Group. Markkinakatsaus, syksy 2009 ja kevät 2010.

Menestyvä Itä-Helsinki. Itä-Helsingin työpaikat ja toimitilat -projektin loppuraportti. Helsingin kaupunginkanslia. Helsinki 2001.

Rakennustietokanta. Seutu-CD 2009.

Riihimäki, Markku & Vanhatalo Marko 2006. VTT Working papers. VTT 2006. Visio kaupunginosan kehittämisen ohjaajana.

Työssäkäyntitilasto. Tilastokeskus.

Virtanen, Pekka 1999. Kaupungin imago.

Yritys- ja toimipaikkarekisteri. Seutu-CD 2008.

Äikäs, Topi Antti. Imagot mielikuvakaupungin maisemassa. Alue ja ympäristö 29:2 (2000) ss. 76-88.

Kyselylomakkeet

Helsingin kaupunki/Kaupunkisuunnitteluvirasto HELSINGIN ALUEEN YRITYSTUTKIMUS 2009

Täällä N.N. Innolink Research Oy:stä terve. Toteutamme Helsingin eri alueiden mielikuvatutkimusta Helsingin kaupungin kaupunkisuunnitteluviraston toimeksiannosta. Siinä kysytään hyvää yritysalueita kuvaavia ominaisuuksia. Olisiko teillä hetki aikaa? (Vastaaminen vie noin 10 minuuttia, jos kysytään)

REKISTERITIEDOT

0.1. Yritysr ryhmä

1. Yritys sijaitsee Itä-Helsingissä

0.2. Suoraan rekisteristä ohjelmoitavat taustatiedot

A. Yrityksen nimi: _____

B. Katuosoite: _____

C. Postinumero: _____

TAUSTATIEDOT

1. Missä päin Itä-Helsinkiä yrityksenne sijaitsee?

Vartiokylän peruspiiri

1. Vartioharju
2. Puotila
3. Puotinharju
4. Marjaniemi
5. Roihupellon teollisuusalue
6. Itäkeskus

Myllypuron peruspiiri

7. Myllypuro

Mellunkylän peruspiiri

8. Kontula
9. Vesala
10. Mellunmäki
11. Kivikko
12. Kurkimäki

Vuosaaren peruspiiri

13. Keski-Vuosaari
14. Nordsjön kartano
15. Uutela
16. Meri-Rastila
17. Kallahti
18. Aurinkolahti
35. Rastila
36. Niinsaari
37. Mustavuori

Kulosaaren peruspiiri

19. Kulosaari
20. Mustikkamaa-Korkeasaari

Herttoniemen peruspiiri

21. Länsi-Herttoniemi
22. Roihuvuori
23. Herttoniemen teollisuusalue
24. Herttoniemenranta
25. Tammisalo

Laajasalon peruspiiri

26. Vartiosaari
27. Yliskylä
28. Jollas
29. Tullisaari
30. Tahvonlahti
31. Hevossalmi
32. Villinki
33. Santahamina
34. Itäsaaret

2. Mikä on yrityksenne kyseisen toimipaikan toimiala?

A. Päätoimialanne on:

1. Liike-elämän palvelut
2. Hyvinvointi- ja terveydenhuollon palvelut
3. Teollisuus
4. Suunnittelu ja design
5. Kiinteistöala (kiinteistön kehittäjät, kiinteistösijoittajat)
6. Muu, mikä _____

B. Tarkempi toimiala (avoin)? _____

3. Mikä on toimipaikkanne henkilöstönne määrä?

- | | | | | | | | | |
|----|--------------------------|-------|----|--------------------------|--------|----|--------------------------|---------|
| 1. | <input type="checkbox"/> | 5-10 | 3. | <input type="checkbox"/> | 26-50 | 5. | <input type="checkbox"/> | 101-250 |
| 2. | <input type="checkbox"/> | 11-25 | 4. | <input type="checkbox"/> | 51-100 | 6. | <input type="checkbox"/> | yli 250 |

IMAGO JA MIELIKUVAT

4. Missä mielestänne sijaitsee houkuttelevin yritysalue pääkaupunkiseudulla?

5. Mitkä ominaisuudet mielestänne tekevät siitä hyvän?

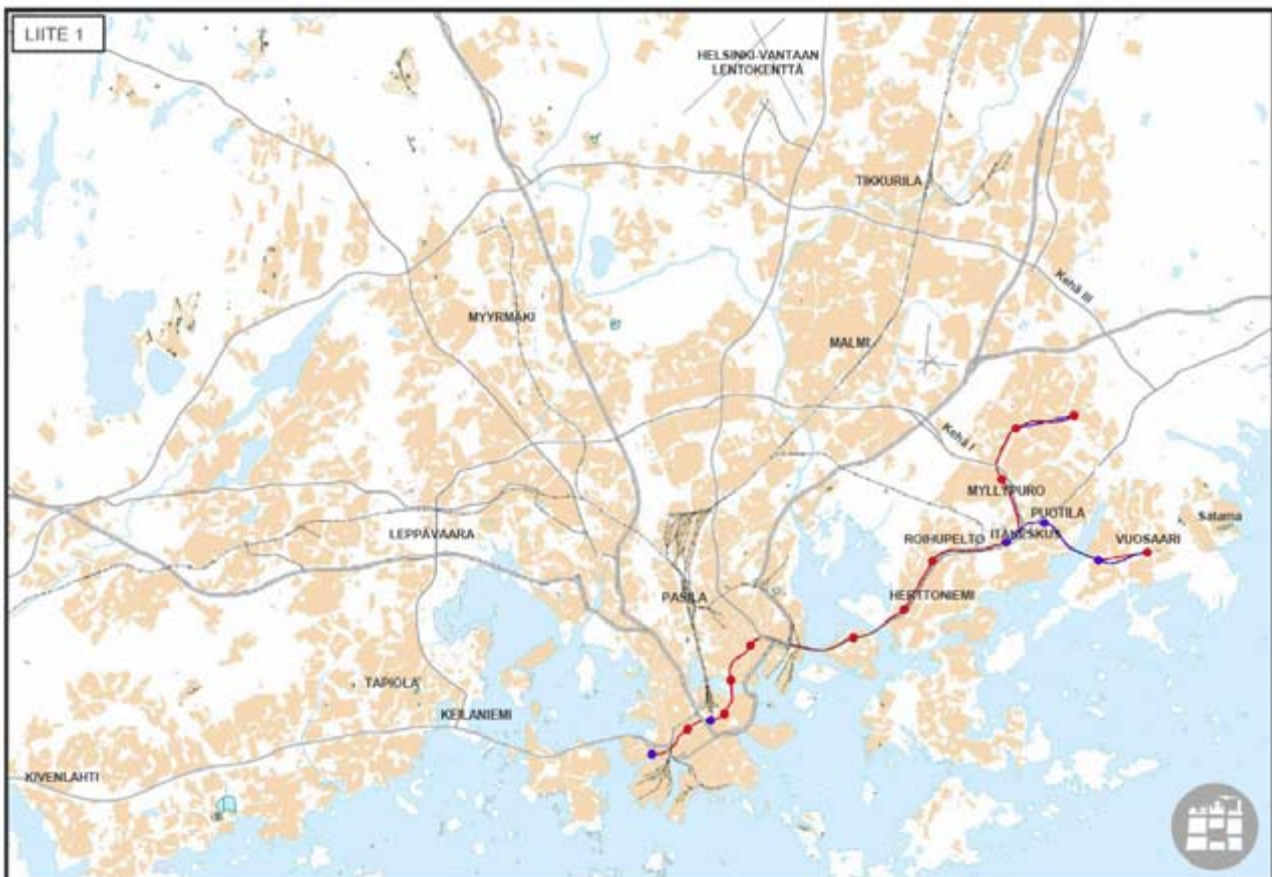
6. Miten houkuttelevana pidätte Itä-Helsinkiä yritysten sijaintipaikkana asteikolla 1-7 (Asteikko: 1=ei lainkaan houkutteleva ... 7=erittäin houkutteleva)?

1. Itä-Helsingin houkuttelevuus..... _____

7. Mitkä tekijät muodostavat tämän käsityksenne Itä-Helsingistä yritysten sijaintipaikkana?

8. Miten houkuttelevana pidätte seuraavia alueita yritysten sijaintipaikkana asteikolla 1-7 (Asteikko: 1=ei lainkaan houkutteleva ... 7=erittäin houkutteleva)? (kts. kartta)

- | | | | | | |
|----|-------------|-------|----|-----------|-------|
| 1. | Herttoniemi | _____ | 4. | Puotila | _____ |
| 2. | Roihupelto | _____ | 5. | Myllypuro | _____ |
| 3. | Itäkeskus | _____ | 6. | Vuosaari | _____ |



SAAVUTETTAVUUS, PALVELUT JA TARJONTA

9. A. Arvioikaa asteikolla 1-7, miten tärkeitä seuraavat yrityksen sijaintipaikan tekijät ovat teille. (Asteikko: 1=ei lainkaan merkitystä ... 7=erittäin tärkeä)?

B. Arvioikaa asteikkoa 1-7 käyttäen, miten hyvin mielikuvienne mukaan nämä tekijät toteutuvat Itä-Helsingin alueella. (Asteikko: 1=erittäin huonosti ... 7=erittäin hyvin)

	A. MERKITYS TEILLE	B. TOTEUTUMINEN ITÄ-HELSINGISSÄ
	1...7	1...7
LIIKENNE		
1. Saavutettavuus henkilöautolla	___	___
2. Saavutettavuus julkisella liikenteellä	___	___
SIJAINTI		
3. Asiakkaiden läheinen sijainti	___	___
4. Toisten yritysten läheinen sijainti	___	___
PALVELUT JA TARJONTA		
5. Alueen palvelutarjonta	___	___
6. Alueen asuntotarjonta	___	___
7. Alueen toimitilatonttien tarjonta	___	___
8. Alueen ympäristön viihtyisyys	___	___
9. Alueelle on helppo saada ammattilaisia työntekijöiksi	___	___

10. A. Arvioikaa asteikkoa 1-7 käyttäen, kuinka merkittäviä seuraavat Itä-Helsinkiä koskevat väittämät ovat teille. (Asteikko: 1=ei lainkaan merkitystä ... 7=erittäin tärkeä)

B. Arvioikaa asteikkoa 1-7 käyttäen, miten hyvin mielikuvienne mukaan nämä tekijät toteutuvat Itä-Helsingin alueella. (Asteikko: 1=erittäin huonosti ... 7=erittäin hyvin)

	A. MERKITYS TEILLE	B. TOTEUTUMINEN
1. Alue on tunnettu hienoista ranta-alueistaan	___	___
2. Metro lisää alueen vetovoimaisuutta yritysten kannalta	___	___
3. Vuosaaren sataman läheisyys tekee alueesta houkuttelevan sijaintipaikan	___	___
4. Sipoon liitosalueiden rakentuminen tulevaisuudessa lisää Itä-Helsingin vetovoimaa yritysten näkökulmasta	___	___

11.

A. Mitkä tekijät ovat vaikuttaneet sijoittumiseenne Itä-Helsinkiin?

B. Oletteko havainneet alueella joidenkin palveluiden puutteita jostain yrityksenne toimintaympäristön näkökulmasta?

MUUTTOSUUNNITELMAT

12. Harkitsetteko tällä hetkellä muuttoa nykyisistä toimitiloista?

- kyllä, miksi ja minne? _____
- ei
- en osaa sanoa

12.1. Kysytään, jos yritys ei harkitse muuttoa.

A. Jos muuttaisitte, mihin sijoittuisitte mieluiten? B. Perustelut.

13.

A. Millaisten yritysten voisitte kuvitella sijoittuvan Itä-Helsinkiin?

B. Minne siellä?

14. Osaatteko arvioida, mistä asiakkaanne tällä hetkellä pääasiassa tulevat, kun he käyvät toimitiloissanne?

- | | |
|--|---|
| 1. <input type="checkbox"/> lähiympäristöstä | 4. <input type="checkbox"/> ulkomailta |
| 2. <input type="checkbox"/> kauempaa pääkaupunkiseudulta | 5. <input type="checkbox"/> yrityksen toimitiloissa ei käy asiakkaita |
| 3. <input type="checkbox"/> muualta Suomesta | 6. <input type="checkbox"/> en osaa sanoa |

ALUEEN VETOVOIMAISSUUS

15. Mitä asioita Itä-Helsingissä tulisi kehittää tai muuttaa, jotta siitä tulisi vetovoimaisempi yritysten sijaintipaikka?

16. Arvioikaa, miten seuraavat keinot vaikuttaisivat Itä-Helsingin vetovoimaan yritysten sijaintipaikkana (parantavasti-heikentävästi)?

	<i>Parantaa merkittävästi</i>	<i>Parantaa jonkin verran</i>	<i>Ei muutosta nykytilaan</i>	<i>Heikentää nykytilaa</i>
1. Rakennetaan laadukkaita ja vetovoimaisia asuinalueita	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
2. Parannetaan metroasemia	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
3. Kehitetään liikenneyhteyksiä	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
4. Tuotetaan huippuarkkitehtuuria	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
5. Profiloidaan ja kehitetään yritysalueita	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
6. Rakennetaan uusia, laadukkaita toimitiloja	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
7. Markkinoidaan aluetta	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
8. Kehitetään alueen yrityspalveluita	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
9. Jatketaan metrolinjaa itään sekä länteen	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
10. Muu keino, mikä _____	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

18. Mitä Helsingin kaupunki voisi tehdä parantaakseen Itä-Helsingin yritys ympäristöä ja vetovoimaisuutta?

19. Toivotteko saavanne tukea Helsingin kaupungilta Itä-Helsingin alueen vetovoimaisuuden ja markkinoinnin kehittämiseen sekä ottavan Teihin yhteyttä asian puitteissa?

- | | |
|--|--|
| 1. <input type="checkbox"/> kyllä, puhelimitse | 3. <input type="checkbox"/> kyllä, henkilökohtaisella käynnillä |
| 2. <input type="checkbox"/> kyllä, sähköpostilla | 4. <input type="checkbox"/> yhteydenotto ei ole tällä hetkellä ajankohtainen |

Tarkemmin haluaisin tietoa: _____

20. Mikä olisi teille mieluisin tapa saada tietoa tämän tutkimuksen tuloksista?

- henkilökohtainen tulostiedote sähköpostitse, Sähköpostiosoite _____
- henkilökohtainen tulostiedote kirjeitse
- ei kiitos

Kiitos vastauksestanne!

Helsingin kaupunki/Kaupunkisuunnitteluvirasto HELSINGIN ALUEEN YRITYSTUTKIMUS 2009

Tutkimus sähköisenä ja puhelimella

Täällä N.N. Innolink Research Oy:stä terve. Toteutamme Helsingin eri alueiden mielikuvatutkimusta Helsingin kaupungin kaupunkisuunnitteluviraston toimeksiannosta. Siinä kysytään hyvää yritysalueita kuvaavia ominaisuuksia. Olisiko teillä hetki aikaa? (Vastaaminen vie noin 10 minuuttia, jos kysytään)

REKISTERITIEDOT

0.1. Yritysryhmä

1. Yritys sijaitsee muualla pääkaupunkiseudulla (muu Helsinki, Espoo, Vantaa)

0.2. Suoraan rekisteristä ohjelmoitavat taustatiedot

A. Yrityksen nimi: _____

B. Katuosoite: _____

C. Postinumero: _____

TAUSTATIEDOT

1. Mikä on yrityksenne kyseisen toimipaikan toimiala?

A. Päätoimialanne on:

- | | |
|---|---|
| 1. <input type="checkbox"/> Liike-elämän palvelut | 4. <input type="checkbox"/> Suunnittelu ja design |
| 2. <input type="checkbox"/> Hyvinvointi- ja terveydenhuollon palvelut | 5. <input type="checkbox"/> Kiinteistöala (kiinteistön kehittäjät, kiinteistösijoittajat) |
| 3. <input type="checkbox"/> Teollisuus | 6. <input type="checkbox"/> Muu, mikä _____ |

B. Tarkempi toimiala (avoin)? _____

2. Mikä on toimipaikkanne henkilöstönne määrä?

- | | | |
|-----------------------------------|------------------------------------|-------------------------------------|
| 1. <input type="checkbox"/> 5-10 | 3. <input type="checkbox"/> 26-50 | 5. <input type="checkbox"/> 101-250 |
| 2. <input type="checkbox"/> 11-25 | 4. <input type="checkbox"/> 51-100 | 6. <input type="checkbox"/> yli 250 |

IMAGO JA MIELIKUVAT

3. Missä mielestänne sijaitsee houkuttelevin yritysalue pääkaupunkiseudulla?

4. Mitkä ominaisuudet mielestänne tekevät siitä hyvän?

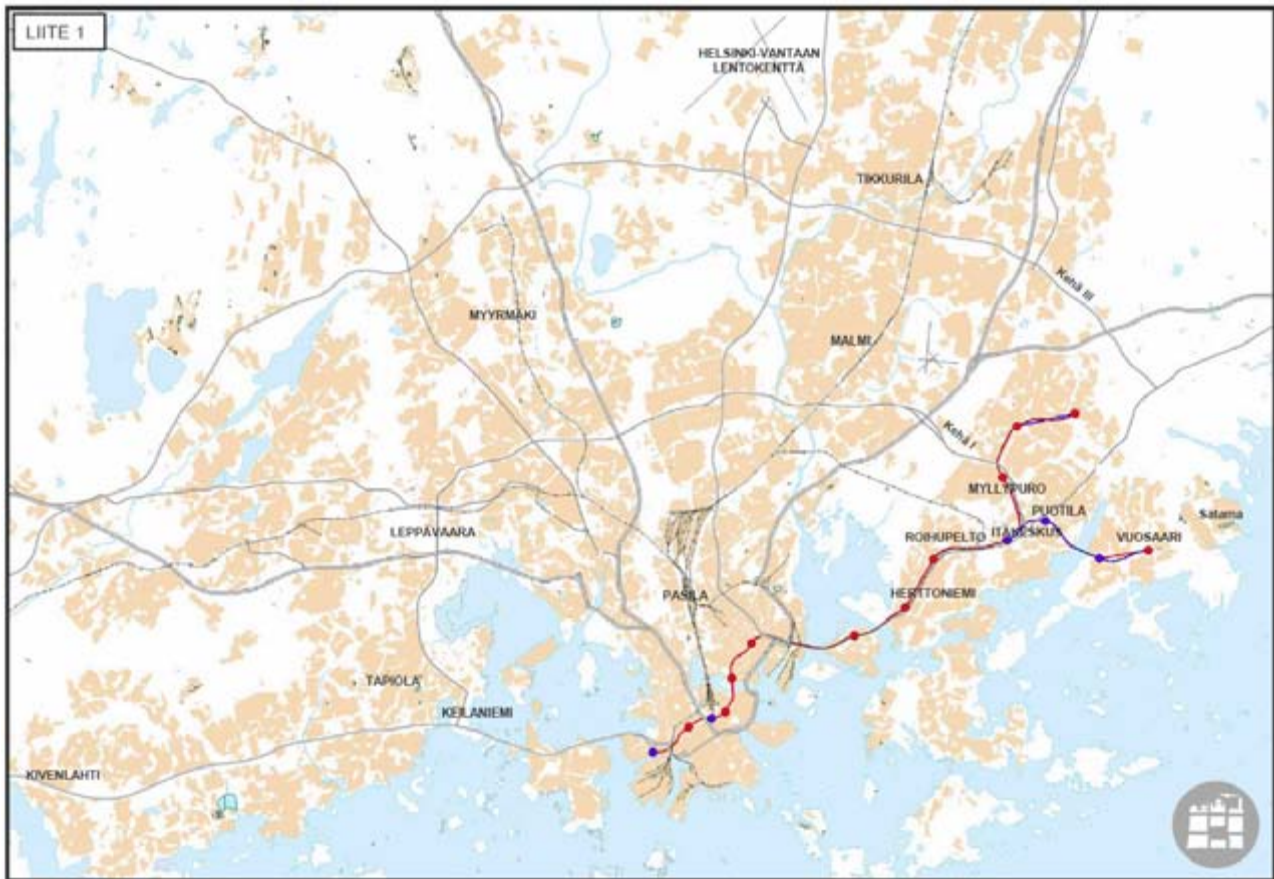
5. Miten houkuttelevana pidätte Itä-Helsinkiä yritysten sijaintipaikkana asteikolla 1-7 (Asteikko: 1=ei lainkaan houkutteleva ... 7=erittäin houkutteleva)?

1. Itä-Helsingin houkuttelevuus..... _____

6. Mitkä tekijät muodostavat tämän käsityksenne Itä-Helsingistä yritysten sijaintipaikkana?

7. Miten houkuttelevana pidätte seuraavia alueita yritysten sijaintipaikkana asteikolla 1-7 (Asteikko: 1=ei lainkaan houkutteleva ... 7=erittäin houkutteleva)? (kts. kartta)

- | | |
|----------------------|--------------------|
| 1. Herttoniemi _____ | 4. Puotila _____ |
| 2. Roihupelto _____ | 5. Myllypuro _____ |
| 3. Itäkeskus _____ | 6. Vuosaari _____ |



SAAVUTETTAVUUS, PALVELUT JA TARJONTA

8. A. Arvioikaa asteikolla 1-7, miten tärkeitä seuraavat yrityksen sijaintipaikan tekijät ovat teille. (Asteikko: 1=ei lainkaan merkitystä ... 7=erittäin tärkeä)?

B. Arvioikaa asteikkoa 1-7 käyttäen, miten hyvin mielikuvienne mukaan nämä tekijät toteutuvat Itä-Helsingin alueella. (Asteikko: 1=erittäin huonosti ... 7=erittäin hyvin)

C. Arvioikaa asteikkoa 1-7 käyttäen, miten hyvin mielikuvienne mukaan nämä tekijät toteutuvat nykyisen yrityksen sijaintipaikalla. (Asteikko: 1=erittäin huonosti ... 7=erittäin hyvin)

	A. MERKITYS TEILLE 1...7	B. TOTEUTUMINEN ITÄ-HELSINGISSÄ 1...7	C. TOTEUTUMINEN TÄMÄN HETKISESSÄ SIJAINNIPAIKASSA 1...7
LIIKENNE			
1. Saavutettavuus henkilöautolla	—	—	—
2. Saavutettavuus julkisella liikenteellä	—	—	—
SIJAINNIT			
4. Asiakkaiden läheinen sijainti	—	—	—
5. Toisten yritysten läheinen sijainti	—	—	—
PALVELUT JA TARJONTA			
6. Alueen palvelutarjonta	—	—	—
7. Alueen asuntotarjonta	—	—	—
8. Alueen toimitilatonttien tarjonta	—	—	—
9. Alueen ympäristön viihtyisyys	—	—	—
10. Alueelle on helppo saada ammattilaisia työntekijöiksi	—	—	—

10. A. Arvioikaa asteikkoa 1-7 käyttäen, kuinka merkittäviä seuraavat Itä-Helsinkiä koskevat väittämät ovat teille. (Asteikko: 1=ei lainkaan merkitystä ... 7=erittäin tärkeä)

B. Arvioikaa asteikkoa 1-7 käyttäen, miten hyvin mielikuvienne mukaan nämä tekijät toteutuvat Itä-Helsingin alueella. (Asteikko: 1=erittäin huonosti ... 7=erittäin hyvin)

	A. MERKITYS TEILLE	B TOTEUTUMINEN
1. Alue on tunnettu hienoista ranta-alueistaan	___	___
2. Metro lisää alueen vetovoimaisuutta yritysten kannalta	___	___
3. Vuosaaren sataman läheisyys tekee alueesta houkuttelevan sijaintipaikan	___	___
4. Sipoon liitosalueiden rakentuminen tulevaisuudessa lisää Itä-Helsingin vetovoimaa yritysten näkökulmasta	___	___

MUUTTOSUUNNITELMAT

11. Harkitsetteko tällä hetkellä muuttoa nykyisistä toimitiloista?

1. kyllä, miksi ja minne? _____
2. ei
3. en osaa sanoa

11.1 Kysytään, jos yritys ei harkitse muuttoa.

A. Jos muuttaisitte, mihin sijoittuisitte mieluiten? B. Perustelut.

12. Voisitteko itse kuvitella siirtyväne toimimaan Itä-Helsinkiin?

1. kyllä
2. ehkä
3. ei
4. en osaa sanoa

A. Jos kyllä/ehkä, niin minne siellä? _____

B. Perustelut:

C. Jos ei, niin mitä toimintoja Itä-Helsingissä tulisi olla, jotta sijoittuisitte sinne?

13. A. Millaisten yritysten voisitte kuvitella sijoittuvan Itä-Helsinkiin?

B. Minne siellä?

14. Osaatteko arvioida, mistä asiakkaanne tällä hetkellä pääasiassa tulevat, kun he käyvät toimitiloissanne?

- | | |
|--|---|
| 1. <input type="checkbox"/> lähiympäristöstä | 4. <input type="checkbox"/> ulkomailta |
| 2. <input type="checkbox"/> kauempaa pääkaupunkiseudulta | 5. <input type="checkbox"/> yrityksen toimitiloissa ei käy asiakkaita |
| 3. <input type="checkbox"/> muualta Suomesta | 6. <input type="checkbox"/> en osaa sanoa |

ALUEEN VETOVOIMAISSUUS

14. Mitä asioita Itä-Helsingissä tulisi kehittää tai muuttaa, jotta siitä tulisi vetovoimaisempi yritysten sijaintipaikka?

15. Arvioikaa, miten seuraavat keinot mielestänne vaikuttaisivat Itä-Helsingin vetovoimaan yritysten sijaintipaikkana parantavasti/heikentävästi?

	<i>Parantaa merkittävästi</i>	<i>Parantaa jonkin verran</i>	<i>Ei muutosta nykytilaan</i>	<i>Heikentää nykytilaa</i>
1. Rakennetaan laadukkaita ja vetovoimaisia asuinalueita	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
2. Parannetaan metroasemia	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
3. Kehitetään liikenneyhteyksiä	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
4. Tuotetaan huippuarkkitehtuuria	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
5. Profiloidaan ja kehitetään yritysalueita	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
6. Rakennetaan uusia, laadukkaita toimitiloja	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

- | | | | | | |
|-----|--|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 7. | Markkinoidaan aluetta | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 8. | Kehitetään alueen yrityspalveluita | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 9. | Jatketaan metrolinjaa itään sekä länteen | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 10. | Muu keino, mikä _____ | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

16. Mitä Helsingin kaupunki voisi tehdä parantaakseen Itä-Helsingin yritys ympäristöä ja vetovoimaisuutta?

17. Mikä olisi teille mieluisin tapa saada tietoa tämän tutkimuksen tuloksista?

- henkilökohtainen tulostiedote sähköpostitse
Sähköpostiosoite _____
- henkilökohtainen tulostiedote kirjeitse
- ei kiitos

Kiitos vastauksestanne!

Tekijä

Anne Karlsson, kyselyn toteutus Innolink Resarch Oy

Nimike

MIELIKUVIA ITÄ-HELSINGISTÄ YRITYSALUEENA

Sarjan nimike

Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuja 2010:5

Sarjanumero	2010:5	Julkaisu-aika	2010
Sivuja	36	Liitteitä	2
ISBN	978-952-223-728-6 (nid.) 978-952-223-729-3 (PDF)	ISSN	0787-9024
Kieli koko teos	FIN	Yhteenveto	FIN

Tiivistelmä

Helsingin kaupunki toteuttaa alueellista elinkeinomarkkinointia Itä-Helsingissä Itäkeskuksen, Puotilan, Myllypuron, Herttoniemen, Roihupellon sekä Vuosaaren alueilla. Elinkeinomarkkinointia toteutetaan yhteistyössä Lähiö-Projektin, Helsingin kaupungin talous- ja suunnittelukeskuksen elinkeinopalvelun ja kehittämisosaston, kiinteistöviraston ja kaupunkisuunnitteluviraston sekä mukaan tulevien yritysten kanssa.

Elinkeinomarkkinoinnin lähtökohtana selvitettiin yrittäjien mielikuvia Itä-Helsingistä yritysalueena sekä näkemyksiä Itä-Helsinkiin sijoittumisesta. Kyselyn toteutetti Innolink Research Oy tietokoneavusteisina puhelinhaastatteluina sekä sähköpostikyselyinä keväällä 2009. Vastaajina olivat vähintään viiden hengen toimipaikat pääkaupunkiseudulla. Haastatteluja tehtiin yhteensä 400 kappaletta, joista 200 itäisen Helsingin alueella ja toiset 200 muualla Helsingissä sekä pääkaupunkiseudulla sijaitsevien toimipaikkojen edustajille.

Muualla sijaitsevien vastaajien näkemykset verrattuna alueella toimivien vastaajien näkemyksiin poikkeavat selkeästi toisistaan. Itä-Helsingissä sijaitsevat yrittäjät näkevät oman alueensa huomattavasti houkuttelevampana kuin muualla sijaitsevat yrittäjät. Muualla sijaitsevien vastaajien mielikuvissa itäinen alue on huomasti saavutettavissa, sijainti on syrjäinen eikä siellä sijaitse yhteistyökumppaneita. Alueella toimivien yrittäjien mielestä samat asiat ovat päinvastoin alueen vahvuuksia. Alueen sijainti koetaan hyväksi, sinne on hyvät kulkuyhteydet ja asiakkaat sijaitsevat lähellä.

Alueella on jo nyt hyviä ominaisuuksia, joita voidaan vahvistaa ja tuoda enemmän sekä asukkaiden että yrittäjien tietoon. Itä-Helsingin vahvuuksia ovat sijainti, kulkuyhteydet, metro, satama, laajat ja monipuoliset asuinalueet ja alueelta löytyvä työvoima. Kohdealueista Herttoniemi koetaan tunnetuimmaksi ja myös houkuttelevimmaksi alueeksi Itä-Helsingissä.

Itä-Helsingin vetovoimaa kehittäisivät kyselyn tulosten perusteella eniten alueen ympäristön viihtyisyyden parantaminen, liikenneyhteyksien kehittäminen, metrolinjan jatkaminen, yritysalueiden profilointi, uusien laadukkaiden toimitilojen rakentaminen, alueen markkinointi ja laadukkaiden asuinalueiden rakentaminen. Etenkin muualla sijaitsevien toimipaikkojen vastauksissa korostuivat alueen markkinointi ja tiedottaminen, jotta aluetta tunnettaisiin paremmin. Itä-Helsingin imagon todettiin usein olevan vanhentuneiden mielikuvien leimaamaa.

Itä-Helsingin yritys ympäristön ja vetovoimaisuuden parantamiseksi Helsingin kaupungin nähtiin voivan vaikuttaa eniten kaavoituksen ja tonttitarjonnan kautta. Myös liikennesuunnitteluun sekä alueen siistimiseen ja viihtyisyyteen liittyvät tekijät nähtiin asioina, joilla kaupunki voisi vaikuttaa alueen vetovoimaisuuteen.

Asiasanat:

mielikuvakysely, Itä-Helsinki, elinkeinomarkkinointi,

Sarjassa aikaisemmin julkaistu
(Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston
julkaisuja):

- 2010:1 Helsinki Townhouse -kilpailu
- 2010:2 Kaupunkisuunnitteluviraston
toimintasuunnitelma vuosille 2010-
2012
- 2010:3 Keski-Vuosaari - Korjaustapaohjeet
- 2010:4 Lähiöprojektin toimintakertomus 2009
– Lähiöistä kaupunginosiksi, joissa
tapahtuu!

ISSN 0787-9024
ISBN 978-952-223-728-6 (NID.)
ISBN 978-952-223-729-3 (PDF)

